

รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ครั้งที่ ๑๐

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๖

ณ พระที่นั่งอัมรินทร์สมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๔๕ นาฬิกา

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : วันไม่มีสมาชิกมาประชุม ๒๐๐ คน ครบองค์ประชุมแล้ว ยอมขอเปิดประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งข้อที่ประชุม สำหรับวันไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ กระทู้ถาม กระทู้ถามควน ของนายบุญชนะ อิศาคาร เรื่อง การค้าข้าวและราคาสินค้าสูงขึ้น ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ นายบุญชนะ อิศาคาร : พานประธานที่เคารพ กระทู้ถามกระทู้ถามตามพยานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

เนื่องจากปริมาณการส่งออกข้าวเมื่อปีกลายได้ลดจำนวนลงประมาณ ๑๐ - ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ทำให้มีผลกระทบถึงการบริโภคของประชาชนในประเทศ และการส่งข้าวออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศเป็นอันมาก ประกอบกับต่างประเทศมีความต้องการจะซื้อข้าวจากประเทศไทยมากขึ้น จึงทำให้ราคาข้าวสูงขึ้นมาก เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้บริโภคภายในประเทศ และถ้าปล่อยให้ส่งข้าวออกไปต่างประเทศมาก ๆ ในต้นปีเช่นขณะนี้ เฉพาะเดือนมกราคม ๒๕๑๖ ได้ส่งออกแล้วกว่า ๒ แสนตัน และจนถึงเวลานี้ก็ส่งออกแล้วกว่า ๔ แสนตัน ในเมื่อปริมาณข้าวทั้งหมดที่จัดส่งออกได้กะกันว่าประมาณ ๕ - ๖ แสนตันเท่านั้น จึงเป็นเหตุให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ประชาชนผู้บริโภคในประเทศมากยิ่งขึ้นไปอีก จึงขอเรียนถามว่า

๑. ความสถิติและขอเท็จจริงที่ทางราชการกระทรวงพาณิชย์ทราบ ซึ่งอาจจะต่างกับกระทรวงเกษตร ฯ และกระทรวงอื่น ๆ ปริมาณข้าวที่ผลิตได้เมื่อปี ๒๕๑๕ พืชกลาที่มีประมาณเท่าใด จะใช้บริโภคในประเทศในปี ๒๕๑๖ เป็นจำนวนเท่าใด



LIRT

เหลือสำหรับส่งออกไปต่างประเทศประมาณเท่าใด

๒. ตามแผนการมอติข้าวเพิ่มเติมที่จะได้จากนาปรังในปี ๒๕๑๖ นี้ปริมาณเท่าใด

๓. เมื่อมีปัญหาดังกล่าวข้างต้น หน่วยงานที่มีนโยบาย มาตรการหรือวิธีการที่จะส่งข้าวออกไปจำหน่ายต่างประเทศในปี นี้ เพื่อรักษาตลาดข้าวเดิมของไทย เช่น ฮองกง สิงคโปร์ มาเลเซีย และส่งออกไปยังประเทศอื่น อย่างไรบ้าง และกำหนดว่าจะมีแผนให้ส่งออกเป็นระยะเวลานานอย่างไร ในปีรวมเท่าใด

๔. เมื่อข้าวมีราคาสูงขึ้น ประกอบกับเหตุอื่น ๆ ทำให้ราคาสินค้าอุปโภคบริโภคทุกอย่างสูงขึ้นตามไปด้วย บางอย่างสูงขึ้นถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ก็มี เป็นเหตุให้ประชาชนเดือดร้อนมาก จึงขอทราบว่าการกระทรวงพาณิชย์มีนโยบายและวิธีการอย่างไรที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้

นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์) : ท่านประธานที่เคารพ กระทรวงพาณิชย์ขอตอบกระทู้ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังต่อไปนี้

ตอบคำถามข้อที่ ๑ จากการสำรวจเบื้องต้น ปรากฏว่าผลผลิตข้าวในปีเพาะปลูก ๒๕๑๕ - ๒๕๑๖ รวมกับปริมาณข้าวคงเหลือเมื่อสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๑๕ จะมีจำนวนประมาณ ๑๖.๔๖ ล้านตันข้าวเปลือก และเมื่อรวมกับข้าวที่จะเก็บเกี่ยวได้จากการทำนาครั้งที่สอง ซึ่งจะโค่นประมาณ ๕ แสนตันข้าวเปลือกแล้ว จะมีจำนวนรวมทั้งสิ้นประมาณ ๑๗.๑๖ ล้านตันข้าวเปลือก ปริมาณความต้องการข้าวเพื่อใช้บริโภคภายในประเทศ ใช้นำพันธุ์ และเพื่อการอื่น ๆ ตลอดปี ๒๕๑๖ จะมีประมาณ ๑๖.๖๔ ล้านตันข้าวเปลือก ฉะนั้นจึงคาดว่าในปี ๒๕๑๖ จะมีข้าวที่เหลือสำหรับส่งออกจำหน่ายต่างประเทศประมาณ ๑.๐๔ ล้านตันข้าวเปลือก หรือประมาณ ๑.๕๕ ล้านตันข้าวสาร อย่างไรก็ตาม สถิติดังกล่าวนี้เป็นเพียงการสำรวจเบื้องต้น ตัวเลขที่แท้จริงอาจจะสูงกว่าที่โค่นสำรวจไว้เบื้องต้นก็ได้

ตอบคำถามข้อที่ ๒ รัฐบาลมีนโยบายที่จะส่งเสริมการค้าข้าวครั้งที่สองอย่างเต็มที่โดยคุ้มครองกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการร่วมกับกระทรวงมหาดไทย



LIRT

ในชั้นแรกมีค่ากว่าจะได้ลบลบตัวจากการทำนาคครั้งที่สองนี้ ประมาณ ๕ แสนคน
ตัวเปลือย

ตอบคำถามข้อที่ ๓ กระทรวงพาณิชย์วางแผนทางการขายข้าวไปต่างประเทศ
ไว้ดังนี้ ก่อนที่จะพิจารณาอนุญาตให้ส่งข้าวออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ จะต้องให้
เป็นที่แน่ใจว่าจะมีชาวเหลือเพียงพอสำหรับกรมวิไลภายในประเทศ ในระยะที่
ถูกจำหน่าย กระทรวงพาณิชย์ได้ยอนคอกขายให้ส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศมาก
น้อย ทั้งนี้ก็เพื่อช่วยเหลือให้ชาวนาขายข้าวได้ราคาดี สำหรับการรักษาค่าคงที่ประจำ
นั้นกระทรวงพาณิชย์พยายามจะให้มีข้าวส่งไปขายเป็นประจำและโดยสม่ำเสมอ ส่วน
คอกอื่นก็จะให้พิจารณาตามความเหมาะสมเป็นอันดับที่มีความสำคัญรองลงไป การที่
จะกำหนดให้ส่งออกในระยะใดเป็นจำนวนเท่าใดนั้น เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณา
ความเหมาะสมตามสถานการณ์เป็นคราว ๆ ไป

ตอบคำถามข้อที่ ๔ กระทรวงพาณิชย์ได้ให้ความสนใจติดตามความเคลื่อนไหว
ของราคาสินค้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพอยู่อย่างใกล้ชิด ทั้งนี้
เพื่อจะได้ดำเนินการที่เหมาะสมกับอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ เพื่อ
แก้ปัญหาสินค้าอุปโภคบริโภค มีราคาสูงเกินกว่าเหตุ งานที่กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการ
ไปแล้วมีอาทิเช่น

๑. ในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องข้าว นอกจากได้ควบคุมจำกัดปริมาณการส่งออกแล้ว
ยังให้มีการแจ้งปริมาณและสถานที่เก็บ นอกจากนี้ยังได้จัดการจำหน่ายข้าวสารให้แก่
ประชาชนผู้มีวิไลและหน่วยราชการในราคาถูกอีกด้วย

๒. การควบคุมราคาขายปลีก ขายส่ง และการแจ้งปริมาณและสถานที่เก็บ
คลังเขนกรณีน้ำคาสหราชอาณาจักรและต่างบางชนิด เป็นต้น

๓. การควบคุมการส่งออก เพื่อให้มีปริมาณสินค้าเหลือใช้เพียงพอในประเทศ
ก่อน เขนกรณีเหล็กเส้นและอาหารสัตว์ เป็นต้น

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กระหู่ที่ ๒ กระหู่ตามความของนายพิจิตร
เอื้อทวีกุล เรื่องการออกค่าเงินบาท ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงการคลัง



LIRT

นายไพจิตร เชื้อพวิภูง ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอตั้งกระทู้ถามตาม าทพนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ดังต่อไปนี้

ตามที่สหรัฐได้ลดค่าเงินเหรียญสหรัฐประมาณร้อยละสิบของมูลค่าเดิม และต่อมาประเทศไทยได้ประกาศคงไว้ ซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทและเงินเหรียญสหรัฐ ซึ่งมีผลเป็นการลดค่าเงินบาทประมาณร้อยละสิบของมูลค่าเดิมโดยปริยายนั้น คาดว่าจะมีผลกระทบเป็นอันมากต่อสถานะทางเศรษฐกิจและสภาพการครองชีพของประชาชน จึงขอเรียนถามว่า

๑. การลดค่าเงินบาทอาจช่วยการส่งออกของประเทศ เพราะอาจจะทำให้ราคาสินค้าไทยในตลาดโลกลดลง แต่ประเทศภาคีส่วนรวมจะได้ประโยชน์อย่างไรบ้าง ก็คือเมื่อเรามีกำลังผลิตเกินความต้องการ รัฐบาลได้ใช้มาตรการชะลอการผลิตและความต้องการ สินค้าหลักของไทยในตลาดโลกแล้วหรือไม่หากวิเคราะห์แล้วได้ผลประโยชน์ประการใด

๒. นอกจากนั้น ความต้องการสินค้าไทยในตลาดโลกจะต้องมีความยืดหยุ่นพอสมควร จึงจะทำให้ประเทศไทยได้รับจากการส่งออกเพิ่มขึ้น รัฐบาลได้วิเคราะห์ถึงความยืดหยุ่นแล้วหรือไม่ หากวิเคราะห์แล้วได้ผลประโยชน์ประการใด

๓. การลดค่าเงินบาทจะทำให้ราคาสินค้าในประเทศสูงขึ้น เพราะสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นซึ่งซื้อจากประเทศอื่น ๆ นอกจากสหรัฐอเมริกาจะมีราคาแพงขึ้นยิ่งกว่านั้นสินค้าประเภททุนและวัตถุดิบซึ่งจำเป็นต่อการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมก็จะมีราคาสูงขึ้น ทำให้สินค้าที่ผลิตในประเทศมีราคาแพงขึ้นด้วย รัฐบาลได้วิเคราะห์และประเมินแล้วหรือไม่ว่าการลดค่าเงินบาทครั้งนี้จะมีผลกระทบต่อราคาสินค้าในประเทศและค่าครองชีพของประชาชนอย่างไรบ้าง หากประเมินแล้วได้ผลการประเมินอย่างไร

๔. คุอบัการค่าและคุอบัการชำระเงินของประเทศ อาจมีพื้นที่เหลือวงกก็ได้แล้วแต่ควารวบรวมรับจากสินค้าออกและรายจ่าย เพื่อซื้อสินค้าเข้าจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร หากรายรับไม่เพิ่มมาก เพราะตลาดไม่ยืดหยุ่นหรือเราไม่ซื้อสินค้าจะขายได้เพียงพอ



LIRT

และไม่อาจลดทอนปริมาณสินค้าเข้าได้มากนัก เพราะส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่จำเป็นแล้ว
 สถานะดุลการค้าและดุลการชำระเงินอาจเอวลง ในเรื่องนี้รัฐบาลควักวิเคราะห์ถึง
 ปัญหาโดยละเอียดและรอบคอบแล้วหรือไม่ หากกระทำแล้ว โดยอปรการใด

๕. มีการให้สัมภาษณ์หนึ่งชื่อพิมพ์ว่า การลดค่าเงินบาททำให้เราได้กำไร
 เพราะเงินตราต่างประเทศนอกเหนือจากเงินเหรียญสหรัฐมีมูลค่าสูงขึ้น เมื่อเทียบเป็นเงิน
 บาท เช่นเราจะไต่กำไรจากเงินเบงของญี่ปุ่นและเงินมาร์คของเยอรมนีถึง ๓๐๐
 ล้านบาท แต่ที่จริงแล้วการประเมินมูลค่าของเงินตราต่างประเทศที่คิดจากอำนาจการซื้อ
 สินค้าและบริการในศอกโลก การเทียบกันเป็นเงินบาทจึงไม่มีความหมาย จึงขอให้
 แสดงว่าหากคิดโดยให้ทองคำเป็นมาตรฐานแล้ว การลดค่าเงินบาทครั้งนี้จะมีประ
 โยชน์ต่อสถานะเงินตราต่างประเทศหรือไม่ เพราะเหตุใด

๖. การประเมินผลกระทบของการลดค่าเงินบาทพึงมีต่อการชำระหนี้สิน
 ต่างประเทศเป็นเรื่องสัมพันธ์กันพอสมควร เพราะต้องคำนวณผลกระทบทั้งในระยะสั้น
 และระยะยาว รัฐบาลควักวิเคราะห์ให้กระจ่างแล้วหรือไม่ หากวิเคราะห์แล้ว
 โดยอปรการใด

๗. เมื่อคำนึงถึงผลกระทบด้านต่าง ๆ ดังกล่าวในข้อ ๑ ถึง ๖ แล้ว รัฐบาล
 เห็นว่ามีความจำเป็นจะต้องพิจารณาโดยละเอียดและรอบคอบอีกครั้งหรือไม่ ว่าควรมี
 การปรับค่าเงินบาทให้สอดคล้องกับสภาพการณ์อย่างไร หากไม่มีความจำเป็น เพราะ
 เหตุใด

นายสมหมาย สุนทรภู่ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง) : ท่าน
 ประธานที่เคารพ กระทรวงการคลังขอตอบกระทู้ตามของท่านสมาชิกผู้เฝ้าเกียรติกิจ
 นี้

ตอบคำถามข้อที่ ๑ เรื่องสมรรถนะการบดเคี้ยวและความต้องการสินค้าหลักของ
 ไทยในศอกโลกนั้น มีหน่วยราชการหลายหน่วยทำการศึกษาอยู่ตลอดเวลา แต่ในการ
 พิจารณาของกระทรวงการคลังก็เกี่ยวกับค่าของเงินบาทนั้น ความมุ่งหมายสำคัญไข
 อยู่ที่การเพิ่มปริมาณสินค้าออกในระยะสั้น เพราะเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ในปี ๒๕๒๖



LIART

นี้ ประเทศไทยเกือบจะไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าว และสินค้าท้องถิ่น ๆ ความมุ่งหมายที่แท้จริงนั้น เพื่อพยุงรักษารายโคของผู้ส่งออกและผู้ผลิตในประเทศมิให้ลดลง อันนี้จะส่งผลกระทบต่อจนถึงภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ของประเทศเป็นอันมาก

คำขอข้อที่ ๒ ดังได้เวียนชี้แจงแล้วในการทบทวนกระทู้ข้อแรก การลดค่าเงินบาทครั้งหนึ่งต้องการที่จะป้องกันรักษาระดับรายโคของผู้ส่งออกและผู้ผลิตภายในประเทศมิให้ตกต่ำลงเป็นประการสำคัญ และในระยะยาว ต้องการในระดัปราคาเงินบาทนี้เอง ช่วยรู้งใจให้มีการเพิ่มการผลิต ถ้าประเทศไทยไม่ลดค่าเงินบาทลง แค่อินด้าเสมอภาคเงินบาทไว้ในอัตราหนึ่งบาทต่อทองคำบริสุทธิ์ตามอัตราเดิมแล้ว ในกรณีที่อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐอเมริกาก็เปรียบจากดอลลาร์จะ ๒๐.๔๐ เป็นดอลลาร์จะ ๑๘.๗๒ บาทสินค้าไทยที่เคยส่งออกขายในราคาหนึ่งดอลลาร์เดิมผู้ส่งออกได้รับเงิน ๒๐.๔๐ บาท ตามอัตราแลกเปลี่ยนใหม่จะได้รับเพียง ๑๘.๗๒ บาท หรือลดลงดอลลาร์จะ ๒.๐๘ บาท การที่รายโคของผู้ส่งออกตกลงเช่นนี้ ย่อมส่งผลกระทบต่อเพื่อนต่อไปยังผู้ผลิตในประเทศ ทั้งด้านเกษตรกรรวมอุตสาหกรรม ตลอดจนธุรกิจการค้าของประเทศอย่างรุนแรง โคมินทองสงสัย จึงอยุ่ยรรคาสินค้าออกของประเทศไทย สินค้าบางอย่าง เช่น ข้าว ยาง และคินบัก อาจมีราคาเป็นดอลลาร์สูงขึ้น แต่สำหรับสินค้าส่งออกส่วนใหญ่ของไทยไม่ว่าจะเป็นสินค้าเกษตร เช่นข้าวโพคอปอ กุ้ง หรือสินค้าประเภทอุตสาหกรรม ราคาที่กำหนดเป็นดอลลาร์ในตลาดโลกอาจจะไม่สูงขึ้น สำหรับสินค้าออกส่วนใหญ่จึงหมายความว่า หากประเทศไทยไม่ลดค่าเงินบาท รายโคของผู้ส่งออกได้รับย่อมจะลดลง ยกตัวอย่างข้าวโพคอปปัจจุบันราคาที่ซื้อขายกันตกประมาณตันละ ๔๔ ดอลลาร์ คิดเป็นเงินบาทในอัตราดอลลาร์จะ ๒๐.๔๐ บาท ผู้ส่งออกจะได้รับเงินตันละประมาณ ๙,๒๒๖ บาท แต่ถาประเทศไทยไม่ลดค่าเงินบาทลง ผู้ส่งออกจะได้รับเพียงตันละ ๙,๑๐๔ บาท ก็ลดลงถึงตันละ ๑๒๒ บาท เป็นอัน

ตอบคำถามข้อที่ ๓ สินค้าที่นำเข้ามาจากประเทศที่มีการขึ้นค่าเงิน เมื่อเทียบกับดอลลาร์ โดยเฉพาะญี่ปุ่นและเยอรมัน ย่อมจะมีราคาเป็นบาทสูงขึ้นเมื่อพิจารณา



LIRT

เป็นส่วนรวมแล้ว ราคาสินค้าเข้าที่นำเข้าตัวเฉลี่ยจะสูงขึ้นประมาณร้อยละ ๒ หรือ ๓ แต่ค่าอุปโภคและเขตรวมมีผลราคาสินค้าของตนเองบ้าง เพื่อรักษามากของต้นทุนราคาสินค้านำเข้าตัวเฉลี่ยก็ควรจะสูงขึ้นน้อยกว่าร้อยละ ๒ หรือ ๓ นอกจากนั้นผู้ซื้อสินค้าในประเทศไทยเองย่อมมีทางเลือกที่จะเปลี่ยนไปสั่งซื้อสินค้าจากประเทศอื่นแทนได้บ้าง ในด้านต้นทุนอุตสาหกรรมนั้น สำหรับอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบจากต่างประเทศ ต้นทุนคงจะสูงขึ้นบ้าง แต่อุตสาหกรรมหลายประเทศก็ได้ได้รับความคุ้มครองจากกำแพงภาษีนำเข้าในอัตราสูงกว่าอัตราการลดของค่าของเงิน สินค้าบางอย่างที่มีการขึ้นราคา เพราะส่งออกได้มาก การขึ้นและการช่วยโอกาสก็เป็นเหตุหนึ่งทำให้ผู้ค้าขึ้นราคาโดยไม่มีความสัมพันธ์กับต้นทุน สำหรับอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบในประเทศอยู่แล้ว ต้นทุนก็ไม่ควรจะสูงขึ้น ส่วนค่าครองชีพนั้น สินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นสำหรับประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่ผลิตขึ้นภายในประเทศอยู่แล้วแทบทั้งสิ้น

ตอบคำถามข้อที่ ๔ ความการศึกษาของกระทรวงการคลัง ความต้องการสินค้าเข้าของประเทศไทยมีความยืดหยุ่นเฉลี่ยประมาณ ๑.๒ หมายความว่าเมื่อราคาสินค้าสูงขึ้นร้อยละ ๑๐ ปริมาณนำเข้าจะลดลงร้อยละ ๑๒ เพราะฉะนั้นการลดค่าเงินบาท จึงมีผลช่วยลดมูลค่าของการนำเข้าได้บ้าง ฉะนั้นแม้รายรับทางการค้าส่งออกจะไม่เพิ่มขึ้นเลย ดุลย์การค้าของประเทศก็จะดีขึ้นบ้างเล็กน้อย แต่ความเป็นจริงรายรับจากการส่งออกไม่ว่าจะคิดเป็นเงินตราต่างประเทศหรือเงินบาทจะเพิ่มขึ้นด้วย เพราะสินค้าออกหลายอย่างของประเทศไทย โดยเฉพาะยางและคิงกอบาโคในราคาเป็นเงินดอลลาร์สูงขึ้นประมาณร้อยละ ๔ หรือ ๑๐ เพราะมาเลเซียซึ่งเป็นประเทศที่ผลิตสินค้าดังกล่าวรายใหญ่ที่สุด ทยอยขึ้นค่าเงินไว้กับทองคำ และมาเลเซียอยู่ในฐานะที่จะกำหนดราคาขายและคิงกอบาโคให้สูงขึ้น เพื่อป้องกันต่อผลกระทบกระเทือนรายได้ผู้ส่งออกและผู้ซื้อในประเทศของตน นอกจากนั้นทางคามริการ์ โดยเฉพาะการทองเหี่ยววัน ก็หวังไว้ว่าการลดค่าเงินบาทจะช่วยเพิ่มรายรับค้านี้ เพราะค่าใช้ขายของประเทศไทยจะถูกกว่าประเทศอื่น ๆ ในแอมนี้ เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ ฮองกง และญี่ปุ่น ในขณะที่เดียวกันก็จะช่วยออกจำนวนผู้เดินทางจากประเทศไทยไปต่างประเทศ



LIART

และรายจ่ายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของคนไทยด้วย โดยสรุปกล่าวได้ว่า การลดค่าเงินบาทจะเป็นประโยชน์ต่อคู่ค้าการค้า และคู่ค้าการชำระเงินของประเทศ

ตอบคำถามข้อที่ ๕ การปรับค่าเงินสกุลต่าง ๆ เนื่องจากวิกฤตการณ์ดอลลาร์ครั้งหลังนี้ มีผลให้ทุนสำรองทางการ กิจค้าเทียบเป็นทองคำกลางประมาณ ๔๘ ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน โดยสินทรัพย์ที่เป็นดอลลาร์สหรัฐอเมริกากลาง เมื่อเทียบกับทองคำ สิทธิพิเศษถอนเงินเพิ่มขึ้น ส่วนทองคำสิทธิพิเศษถอนเงิน และสินทรัพย์ในกองทุนไม่เปลี่ยนแปลง การที่เงินดอลลาร์ลดค่าลงนี้ ประเทศที่ถือเงินดอลลาร์เป็นเงินตราสำรองหรือที่เรียกว่า รีเซิร์ฟเคอร์เรนซี (reserve currency) ต่างคงอยู่ในระชากรรรมอันเดียวกันทั้งสิ้น คือทุนสำรองเทียบทองคำจะลดลง ส่วนจะลดมากหรือน้อยนั้น แล้วแต่ศักราชว่าเงินดอลลาร์ และที่เป็นสินทรัพย์ในลักษณะอื่น ประเทศที่ได้รับความเสียหายมากที่สุดเนื่องจากการลดค่าทุนสำรองเทียบทองคำ น่าจะได้อังกฤษ ประเทศสหพันธรัฐเยอรมันและญี่ปุ่น เนื่องจากได้รับดอลลาร์ไว้เป็นจำนวนมากก่อนเงินดอลลาร์ลดค่า อนึ่งในการพิจารณาการลดค่าเทียบทองคำหรือทุนสำรองนี้ ควรนำข้อประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับทุนสำรองในอศิศมาประกอบการพิจารณาด้วย เพราะความเสียหายอันเกิดจากการลดค่าของเงินตราสำรอง รีเซิร์ฟเคอร์เรนซี เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ สิ่งที่ควรทำเพื่อหลีกเลี่ยงและบรรเทาความเสียหายดังกล่าว ก็คือหาประโยชน์จากทุนสำรองเงินตราใหม่มากเกินกว่าความเสียหายที่จะเกิดขึ้น สำหรับประเทศไทยในระยะ ๔ - ๕ ปีที่ผ่านมา การลงทุนของเงินสำรองทางการ ได้มีขึ้นเหตุให้เงินสำรองทางการเพิ่มขึ้นเป็นมูลค่ารวมกัน ๒๔๒ ล้านดอลลาร์ เทียบกับความเสียหายในการที่ดอลลาร์ลดค่าครั้งนี้ ตามที่ได้เขียนแล้วข้างต้น

ตอบคำถามข้อที่ ๖ การชำระหนี้ต่างประเทศ จะเพิ่มขึ้นเฉพาะหนี้ที่เป็นเงินตราสกุลที่ได้มีการเพิ่มค่าเทียบกับดอลลาร์สหรัฐอเมริกา กิจตามอัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน การชำระหนี้ต่างประเทศ ตามตัวเลขเมื่อต้นปี ๒๕๑๔ เพิ่มขึ้นรวมทั้งสิ้นประมาณ ๔๘ ล้านบาท โดยแบ่งเป็นหนี้รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจเกือบร้อยละ ๘๐ และเอกชนประมาณร้อยละ ๒๐ สำหรับหนี้ของทางการและรัฐวิสาหกิจนั้น เกือบทั้งหมด



LIRT

เป็นหนี้ระยะยาวระหว่าง ๑๕ ถึง ๒๐ ปี เงินที่ต้องชำระคืนเพิ่มขึ้นในแต่ละปี จึงเป็นจำนวนไม่มากนัก ส่วนหนี้เอกชนนั้น ในระยะหลังนี้ได้มีการชำระคืนก่อนกำหนดหรือแปลงหนี้เป็นเงินสกุลอื่นไปแล้วเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังอีกมากมาย ได้ทำความตกลงล่วงหน้าเพื่อป้องกันความเสี่ยงในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทด้วย ผลกระทบกระเทือนจริง ๆ จึงควรน้อยกว่าตัวเลขที่ได้แสดงนี้มาก

ตอบคำถามข้อที่ ๘ ซึ่งเป็นข้อสุดท้าย เมื่อพิจารณาผลกระทบระยะสั้นด้านต่าง ๆ และสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบันของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งว่า รัฐบาลมีนโยบายที่จะรักษาเสถียรภาพทางดุลยภาพการชำระเงิน ผลการขาดดุลทางการค้ากับต่างประเทศ ส่งเสริมการส่งออก ส่งเสริมเกษตรกรรม และยกระดับรายได้ของเกษตรกร กระทรวงการคลังเห็นว่าในขณะนี้ไม่มีความจำเป็นจะต้องปรับค่าของเงินบาทใหม่

ประธานสภาอิทธิพลแห่งชาติ กระทั่ง ๑ ของนายมารุต มุนีภาค เรื่อง การนิรโทษกรรมแก่ผู้ต้องหาและผู้ต้องหาในคดีความผิดทางการเมือง ตามนายกรัฐมนตรี้

นายมารุต มุนีภาค : หานประธานที่เคารพ กระผมขอตั้งกระทู้ถาม ทานา นายกรัฐมนตรี เกี่ยวกับการออกกฎหมายนิรโทษกรรมแก่ผู้ต้องหาและผู้ต้องหาในคดีความผิดทางการเมืองดังต่อไปนี้

จากคำแถลงนโยบายของ ทานา นายกรัฐมนตรีที่ได้แถลงไว้ต่อสภาฯ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๑๕ อันมีความตอนหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า รัฐบาลมีความปรารถนาที่จะสร้างสรรค์ความสามัคคีในชาติและระงับความแตกแยกภายในชาติให้หมดสิ้นไปโดยเด็ดขาด ซึ่งนโยบายดังกล่าวนี้ กระผมเห็นว่าเป็นการที่องค์ความประสงค์ของประชาชนทั้งชาติ หวังเป็นการแสดงน้ำใจอันกว้างขวางของรัฐบาลชุดนี้ แต่เพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงเจตนารมณ์แท้จริงของรัฐบาลในนโยบายดังกล่าว กระผมจึงขอตั้งกระทู้ถาม ๒ ประการ

ประการแรก ในปัจจุบันนี้ไม่มีผู้ต้องหาและผู้ต้องหาในคดีความผิดทางการเมือง



LIRT

ที่ห้องซึ่งอยู่ในเรือนจำทั่วราชอาณาจักร และที่ห้องซึ่งอยู่ ณ กองบัญชาการสอบสวนกลาง กรมตำรวจ เป็นจำนวนเท่าใด รัฐบาลมีเจตจำนงที่จะขอสิทธิกรรม โดยออกกฎหมายนิรโทษกรรมให้แก่บุคคลเหล่านั้นหรือไม่ เพื่อให้เขาทั้งหลายเหล่านั้นได้กลับมาใช้ชีวิตที่บ้านเมืองในฐานะคนไทยซึ่งมีส่วนรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของประเทศ

ประการที่ ๒ หากรัฐบาลยังไม่มั่นนโยบายที่จะออกกฎหมายนิรโทษกรรมให้ในขณะนี้ กระผมก็ใคร่ขอทราบว่า รัฐบาลมีนโยบายที่จะออกกฎหมายนิรโทษกรรมในอนาคตให้แก่บุคคลดังกล่าวต่อไปหรือไม่ เพราะเหตุใด

จอมพล ดนอม กิติขจร (นายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

ในกระทู้ข้อที่ ๑ ขอตอบว่า คำว่า ผู้ต้องหา หรือผู้ต้องหาในความผิดทางการเมืองมิได้มีบัญญัติไว้ในกฎหมาย ผู้ต้องหาหรือผู้ต้องหาในความผิดทางการเมืองที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติตั้งกระทู้ถามนี้ เข้าใจว่าจะหมายถึงผู้ที่กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร และความผิดว่าด้วยความมั่นคงของรัฐภายนอกราชอาณาจักร หากเป็นดังที่เข้าใจนั้นแล้ว ก็ขอตอบว่า มีผู้ต้องหาในความผิดดังกล่าวในเรือนจำรวมทั้งสิ้น ๑๔ คน เป็นผู้ต้องขังตามหมายศาล ๑๔ คน และเป็นผู้ต้องขังตามคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิวัติ ๑ คน ส่วนผู้ต้องหาที่ห้องซึ่งอยู่ ณ กองบัญชาการสอบสวนกลาง กรมตำรวจ มีผู้ต้องหาว่ามีกระทำความผิดอันเป็นคอมมิวนิสต์ ต้องขังตามคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิวัติมีจำนวน ๔๔ คน ในขณะนี้ รัฐบาลยังไม่มั่นนโยบายที่จะเสนอให้นิรโทษกรรมแก่บุคคลเหล่านี้

ตอบกระทู้ข้อที่ ๒ การทรากรกฎหมายนิรโทษกรรมนั้น ปรากฏว่ารัฐบาลแต่ละสมัยได้เคยเสนอกฎหมายนิรโทษกรรมว่าด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ กันรวม ๑๐ ครั้ง ส่วนใหญ่เป็นนิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำความผิดที่ก่อประเทศชาติและประชาชน เช่น ผู้กระทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองแผ่นดิน ผู้กระทำรัฐประหาร ผู้กระทำการปฏิวัติ และผู้กระทำการต่อต้านดำเนินการสงครามของญี่ปุ่น สำหรับนิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำความผิดฐานกบฏและจลาจล รัฐบาลในสมัยหนึ่งได้เคยนิรโทษกรรมให้ไปแล้วเพราะ



เห็นว่าสมควรแก่เวลาแล้วที่จะนิรโทษกรรมให้ เพราะว่าได้รับโทษมานานพอสมควร สำหรับผู้กระทำความผิดทางการเมืองที่ท้องซึ่งอยู่ในขณะนี้ ถ้าหากมีโอกาสอันสมควร เมื่อใด รัฐบาลจะได้อพิจารณาคำเนิกรรมนิรโทษกรรมให้ต่อไป

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กระหู่ที่ ๔ ของนายบุญชนะ อัครถาวร เรื่อง โขบายการขนส่งสินค้า ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

นายบุญชนะ อัครถาวร : ท่านประธานสภานิติเครรท ข้าพเจ้าขอตั้งกระหู่ ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ดังต่อไปนี้

เนื่องจากประเทศไทยเสียเปรียบคู่อยุ่การค้ากับประเทศญี่ปุ่นและเมื ประมาธ ๕๐ เปอร์เซนต์ของการชาคคู่อยุ่ทั้งหมดกับทุกประเทศ ซึ่งประเทศญี่ปุ่นมากกว่าประเทศอื่น ๆ สาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ประเทศไทยเสียเปรียบคู่อยุ่การค้าก็คือการขนส่งสินค้า ซึ่งกระทรวงคมนาคมเป็นผู้ควบคุมโยบายในเรื่องนี้ จึงขอเรียนถามว่า

กระทรวงคมนาคมมีโยบายหรือมาตรการในระยะสั้นที่จะให้สินค้าที่ประเทศไทยซื้อจากประเทศญี่ปุ่นและที่ประเทศญี่ปุ่นซื้อจากประเทศไทย ใ้รับการขนส่งโดยเรือไทยมากขึ้นเพียงใด หรือไม่ และในระยะยาวกระทรวงคมนาคมจะสร้างองค์การพาณิชย์นาวีของไทยขึ้น ให้รับทำหน้าที่การขนส่งเพื่อแก้ไขปัญหาคู่การค้าที่ว่านี้ เพียงใด หรือไม่

พลเอก พงษ์ ปุณณกันท์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม) : ท่านประธานที่เครรทและท่านสมาชิกผู้มิ่เกียรติ กระทรวงคมนาคมขอตอบกระหู่ถาม ดังต่อไปนี้

กระทรวงคมนาคมมีนโยบายที่จะให้พาณิชย์นาวีของไทยมีส่วนร่วมในการขนส่งสินค้าระหว่างไทยและญี่ปุ่น และไค้จักไว้แล้ว ในการที่สินค้าของทางราชการจะต้องส่ง กวยราคา เอฟ.โอ.บี. (F.O.B.) และขนส่งโดยเรือของพาณิชย์นาวีไทย การค้าเป็นไปโดยลค้พอสมควร ในขณะปัจจุบันกำลังพิจารณาคำเนิกรรณเพื่อใ้เรือไทยมีส่วนร่วมในการขนส่งสินค้าของ เอกชนไค้เพิ่มมากขึ้น การขนส่งสินค้าระหว่างญี่ปุ่น มาสู่ไทย และไทยไปญี่ปุ่นนั้นตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของขมรมแห่งการเดินเรือระหว่างประเทศทั้งสองนี้ ขมรมการเดินเรือไทย - ญี่ปุ่น และญี่ปุ่น - ไทย ไค้มีอิทธิพล



LIART

ครอบคลุมไปถึงการจัดเที่ยวแห่งการขนส่งสินค้า กำหนดคนขับประเภทของสินค้าที่มรม กำหนดครัน นอกจากนี้ยังมีสิทธิควบคุมถึงผู้ขนส่งสินค้าอีกด้วย โดยถาวรที่จัดใหม่ส่วนรถ และมีกรรมสิทธิ์จำเงินไว้ อิทธิพลดังกล่าวนี้ได้เป็นขอบเขตจำกัด การขยายตัวของพาณิชย์นาวีไทย บทบาทของพาณิชย์นาวีในภูมิภาคนี้ได้เริ่มในปี ๒๕๐๔ โดยจัดซื้อเรือ เค็นทะเลมาสองลำ เป็นเรือใหม่และมีขีดความสามารถจะเดินได้จากญี่ปุ่นถึงไทยและ ไลบอสเข้าเป็นสมาชิกของมรม ปรากฏว่าเราได้รับอนุมัติให้เราเป็นสมาชิกของมรม ได้ แต่ยังมีให้เราเป็นสมาชิกของมรมจัดสรรสินค้าที่มีค่าระวางสูง ซึ่งเรียกว่า พูลลิ่ง ออเรนจ์เมนต์ (pooling arrangement) ผู้ที่จะเราต้องเป็น พูลลิ่ง เมมเบอร์ (pooling member) ฉะนั้นเรือไทยจึงได้เดินค้าขนิประเภทที่มีค่า ระวางค่าเสมอมา ในระยะแรกเราได้รับ ๒๔ เที่ยว จากญี่ปุ่นกลับมาเมืองไทย ในปี ๒๕๑๓ ได้เป็น ๓๖ เที่ยวและได้มีการเจรจาขอเราเป็น พูลลิ่ง เมมเบอร์ แต่ได้ได้รับการปฏิเสธจากมรม ในปี ๒๕๑๕ ได้เป็น ๔๔ เที่ยว และทางราชการได้ สนับสนุนให้เอกชนที่เดินเรืออยู่ในระหว่างญี่ปุ่นและไทย เข้ามรมอีก ๒ บริษัท ๒ ลำ ได้ ๔๔ เที่ยว ในปี ๒๕๑๖ กะว่าพาณิชย์นาวีในคานรัฐวิสาหกิจจะได้ ๒๒ เที่ยว อย่าง ไรก็ตาม การเพิ่มเที่ยวในการขนส่งนี้ ต้องขนสินค้าซึ่งมีค่าระวางสูง ทำให้ การขยายตัวของพาณิชย์นาวีอยู่ในลักษณะที่มีคมน ในสภาพปัจจุบันกระทรวงคมนาคม พยายามเปิดการเจรจาที่จะขอเราเป็นสมาชิกของกลุ่มจัดสรรค่าระวางสินค้าราคาสูง สิบไป และจำแนกแนวโน้มอุตสาหกรรมสมควร ก็อาจจะต้องเินมาตรการในบางประ การที่จะได้รับมาซึ่งสิทธิอันชอบธรรมนี้ และก็ยังหวังว่าจะได้รับการสนับสนุนจากสตา มันของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนพ่อค้าประชาชนที่จะใช้เรือบรรทุกสินค้า ในปัจจุบัน นี้เรามีเรือสินค้าวิ่งในระหว่างญี่ปุ่นถึงไทยอยู่แล้ว รัฐวิสาหกิจมีอยู่ ๘ ลำ เอกชนมี อยู่ ๒ ลำ เป็น ๑๐ ลำ ได้เที่ยวในการขนส่ง ๑๐๔ เที่ยว ก็พอจะไรการบริการขอ สมควรสำหรับกรมขยายตัวในอนาคตของพาณิชย์นาวี ขอมขึ้นอยู่กับขีดความสามารถ ที่เราจะเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มจัดสรรสินค้าที่มีราคาสูงนี้ ฉะนั้นจำแนกเราได้รับ ความสนับสนุนที่จำกัดอีก ๔ ประการ คือ สนับสนุนด้วยความแน่นอนในคานนโยบาย



ประการหนึ่ง สนับสนุนด้วยกำลังเงินที่จัดซื้อเรือที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมาใช้ ใ้
รับการสนับสนุนด้วยความร่วมมือของสถาบันที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้โชนส่งเสริมเข้า
สู่ประเทศและประการสุดท้าย ก็คือ ใ้รับการสนับสนุนจากชื่อเสียงสุจริตของผู้
บริหารพาณิชย์นาวีเอง หลัก ๔ ประการจะช่วยให้อนาคตของพาณิชย์นาวีก้าวหน้าไป
และสัมฤทธิ์ผลตามจุดปรารถนาที่ท่านสมาชิกใ้ควย

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ระเบียบวาระที่ ๑ ร่างข้อบังคับการประชุม
ปรึกษาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการร่างข้อบังคับ
โดยกร่างเสร็จแล้ว

(สำเนา)

ที่ ๑๖๔

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑๒ มีนาคม ๒๕๑๖

เรื่อง การร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กรวมเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาควย ร่างข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ.

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติใ้ลงมติตั้งกรรมาธิการชั้นคณะหนึ่ง เพื่อ
พิจารณากรร่างข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กรรมาธิการคณะใ้ประ
กอบควย

๑. พันเอก จินดา ณ สงขลา
๒. พลโท โชติ นิรันดร์จิต
๓. นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
๔. นายบุญ บริสุทธิ์
๕. นายวิหกร จักกะพาก
๖. พลโท สมิง ไตลังคะ
๗. นายสุวิษ พันธเศรษฐ
๘. พลตรี ธีรภัฏ เจริญวัฒน์

๒. นายชอธ วนะภูติ
๔. นายทวี แรงขำ
๖. พลโท พร ธนะภูมิ
๘. นายฉวีละดอง มุณนาค
๑๐. นายสวัสดิ์วงศ์ ปัทมสัน
๑๒. นายसानนท์ สายสว่าง
๑๔. นายสุรพงษ์ ศรีรัตน์



LIRT

ที่ประชุมคณะกรรมการได้เลือกข้าพเจ้าเป็นประธานคณะกรรมการ และ
นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ เลขาธิการรัฐสภา เป็นเลขาธิการคณะกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาร่างข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดเกล้าฯ เสนอที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่ง
ชาติพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

พ. แร่งชำ

(นายทวี แร่งชำ)

ประธานคณะกรรมการ

(สำเนา)

ร่างข้อบังคับการประชุมปรึกษาของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
พุทธศักราช ๒๔๖๕ สภานิติบัญญัติแห่งชาติตราข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภาขึ้นไว้
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภานิติบัญญัติแห่ง
ชาติ พ.ศ."

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติรักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจ



LIRT

วางระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การเลือกประธานและรองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ข้อ ๔ ในการเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้หนึ่งชื่อ การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก ถ้ามีการเสนอชื่อหลายชื่อ ก็ให้มีการลงคะแนนเลือกโดยการเขียนชื่อบนแผ่นกระดาษ ที่เจ้าหน้าที่จัดให้ใส่ลงในภาชนะที่จัดไว้เพื่อการนั้น ในการออกเสียงลงคะแนน ให้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคน ในการทรวงนับคะแนน ให้ประธานของที่ประชุมเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นผู้ทรวงนับ ผู้ใดคะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากันหลายชื่อ ให้เลือกใหม่เฉพาะชื่อที่ได้คะแนนเท่ากัน แต่ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันอีก ก็ให้ใช้วิธีจับสลาก

ในประธานประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุม

ข้อ ๕ ในการเลือกรองประธานสภา ให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่สภามีมติให้มีรองประธานสภาหลายคน ให้เลือกรองประธานสภาคนที่หนึ่งก่อน แล้วจึงเลือกรองประธานสภาคนต่อไป

ข้อ ๖ เมื่อได้เลือกประธานและรองประธานสภาแล้ว ให้เลขาธิการรัฐสภารีบแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำความขึ้นกราบบังคมทูล

หมวด ๒

อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา
และเลขาธิการรัฐสภา



LIRT

ข้อ ๘ ประธานสภา มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ความคุมและค่าในกิจการของสภา
- (๒) เป็นประธานของที่ประชุมสภา
- (๓) รักษาความสงบเรียบร้อยในสภาตลอดถึงบริเวณของสภา
- (๔) เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก
- (๕) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือตามที่กำหนดไว้ในข้ออื่นแห่งข้อบังคับนี้

ในข้ออื่นแห่งข้อบังคับนี้

ข้อ ๘ รองประธานสภา มีอำนาจและหน้าที่ช่วยประธานสภาในกิจการทั่วไป

เมื่อประธานสภาไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนที่หนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา ถ้ารองประธานสภาคนที่หนึ่งก็ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนที่สองเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา

ข้อ ๙ เลขาธิการรัฐสภา มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) นัดประชุมสภาและคณะกรรมการ
- (๒) เริฐฐสมาชิกผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภาและที่ประชุมคณะกรรมการ เข้าปฏิบัติหน้าที่

คณะกรรมการ

- (๑) ช่วยประธานในการควบคุมการมีคะแนนเสียง
- (๒) ความคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง
- (๓) ยื่นขัมคิของสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (๔) รักษาสรพเอกสารของสภา
- (๕) ความคุมการให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้
- (๖) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในข้ออื่นแห่งข้อบังคับนี้
- (๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

หมวด ๑

การประชุมสภา



LIRT

(๗) เรื่องอื่น ๆ

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับแรกของระเบียบวาระประชุมก็ได้

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีขอให้จัดเรื่องใดเป็นเรื่องด่วนไว้ในลำดับแรกของระเบียบวาระประชุม ก็ให้จัดตามที่คณะรัฐมนตรีขอร้องนั้น

ข้อ ๓๖ ให้มีสมาชิกวางไว้สำหรับสมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อก่อนประชุมทุกครั้งและเมื่อมีสัญญาณให้เข้าประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งตามที่จัดไว้

เมื่อประธานขึ้นมีคำสั่ง ใหญ่ที่อยู่ในที่ประชุมยืนขึ้นจนกว่าประธานจะโค้งลง

ข้อ ๓๗ เมื่อพ้นกำหนดการประชุมไปครึ่งชั่วโมงแล้ว สมาชิกยังไม่ครบองค์ประชุม ประธานจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปได้

ข้อ ๓๘ เมื่อไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุม ให้สมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งมาประชุมเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานและรองประธานสภาตามข้อ ๔ และข้อ ๕ หรือเพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานเฉพาะคราวสำหรับการประชุมครั้งนั้นในกรณีที่ประชุมจะต้องประชุมปรึกษาเรื่องอื่น

ในการเลือกประธานเฉพาะคราว ให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเว้นแต่การลงคะแนนให้กระทำโดยวิธียกมือ

ข้อ ๓๙ ในการประชุมสภา ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระประชุมและต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะโหวตลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๔๐ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำต่อที่ประชุม ก็ให้ยกมือขึ้นทันทีครั้ง เมื่อประธานอนุญาตแล้วจึงกล่าวได้ ในการกล่าวนั้นต้องยืน ๒ ที่จัดไว้ และต้องเป็นคำกล่าวกับประธาน

ข้อ ๔๑ ถ้ารัฐมนตรีขอแสดงหรือชี้แจงเรื่องใดต่อที่ประชุม ก็ให้ประธานอนุญาตสมาชิกอาจซักถามเพื่อความกระจ่างแจ้งในเรื่องที่แสดงหรือชี้แจงนั้น แต่



LIRT

รัฐมนตรีจะไม่ยอมก็ได้ เมื่อเห็นว่าข้อที่ชกถามนั้นยังไม่ควรเปิดเผย

ข้อ ๗๑ ประธานมีอำนาจปรึกษาที่ประชุมในปัญหาใด ๆ ซึ่งพักการประชุม
เลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าประธานลงจากบัลลังก์โดยมิได้สั่งอย่างใด ให้เลิกการประชุม

ข้อ ๗๒ รายงานการประชุมสภา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้ว ก่อนที่จะ
เสนอให้สภารับรอง ให้ทำสำเนาวางไว้สามฉบับ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาไม่
น้อยกว่าเจ็ดวัน เพื่อให้สมาชิกตรวจดูได้

สมาชิกมีสิทธิขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมดังกล่าวให้ตรงตามที่ เป็นจริง
โดยยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการไม่ยอมแก้ไขเพิ่ม
เติมให้ตามที่ขอ สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิที่จะยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขอให้สภาวินิจฉัย

ข้อ ๗๔ รายงานการประชุมสภาครั้งใด เมื่อได้วางสำเนาไว้เพื่อให้สมาชิก
ตรวจดูแล้ว ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลัง โดยคณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม
เอง หรือโดยสมาชิกขอให้แก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม ในคราวที่สภาพิจารณารับรองรายงาน
การประชุมนั้น คณะกรรมการจะต้องแถลงต่อที่ประชุมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

ข้อ ๗๕ เมื่อสภาได้รับรองรายงานการประชุมครั้งใดแล้ว ในประธานสภาลง
ลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมที่ยังมิได้มีการรับรองเพราะเหตุที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ตาม
วาระหรือเพราะเหตุที่สภาสิ้นสภาพไป ให้เลขาธิการรัฐสภามันที่กเหตุนี้ไว้ และเป็น
ผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้น

ข้อ ๗๖ สภาอาจมีมติให้จกรายงานการประชุมลับครั้งใดทั้งหมดหรือเพียงบาง
ส่วนก็ได้ แต่ให้มีบันทึกพฤติการณ์ไว้

ข้อ ๗๗ การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้เป็นไปตามมติของสภา

ข้อ ๗๘ สภาอาจมีมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์
สำคัญของแผ่นดินที่ใดกล่าวหรือปรากฏในรายงานการประชุมก็ได้

ข้อ ๗๙ ให้เลขาธิการรัฐสภาจัดทำรายงานการประชุมสภา หนึ่งนอกจาก



LIRT

รายงานการประชุมวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ของสภามิติให้เปิดเผย และข้อความที่ห้ามโฆษณา

หมวด ๔

การเสนอญัตติ

ข้อ ๓๐ ผู้ที่ทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้า เป็นหนังสือต่อประธานสภา ผู้คนที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีรับรอง ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ เว้นแต่ข้อบังคับนี้จะได้อำนาจไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๑ ผู้ที่ขอให้วินิจฉัยปัญหาตามมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ แห่งรัฐธรรมนูญ การปกครองราชอาณาจักร ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน

ข้อ ๓๒ ผู้ที่ที่จะขอให้เกิดผลในบังคับเป็นกฎหมายต้องเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติ ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน

ข้อ ๓๓ ผู้ที่ติดต่อไปไม่ตองเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ

(๑) ขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องความ

(๒) ขอให้เปลี่ยนแปลงระเบียบวาระประชุม

(๓) ขอให้ลงมติตามข้อ ๒๒ หรือข้อ ๒๔

(๔) ผู้ที่ติดต่อกล่าวในข้อ ๓๔ ข้อ ๔๕ ข้อ ๔๘ ข้อ ๕๔ ข้อ ๕๕ วรรค

สามหรือข้อ ๑๒๓

(๕) ผู้ที่ที่ประธานอนุชวาทคามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๔ เมื่อที่ประชุมกำลังปรึกษาญัตติโดยผู้ ห้ามมิให้เสนอญัตติขึ้นนอกจากญัตติ
ที่
ข้อ
ไปนี้

(๑) ขอแปรญัตติเฉพาะในเรื่องที่มีกฎหมาย

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ห่วงของเกี่ยว
กันหรือเกี่ยวเนื่องกัน เพื่อพิจารณาพร้อมกัน

(๓) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา หรือขอให้



LIRT

บุคคลใดมาแดงขอเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น

- (๔) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ
- (๕) ขอให้เลื่อนการประชุม
- (๖) ขอให้ปิดอภิปราย
- (๗) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นพิจารณา

ข้อ ๓๔ ผู้ที่คิดตามข้อ ๓๔ (๖) และ (๗) ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกัน การอภิปรายของตน

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่การประชุมลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นพิจารณา ผู้ที่คิดเป็นอันดับไป

ข้อ ๓๗ ผู้ที่คิดของเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ สมาชิกผู้เสนอและผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อในผู้คิดที่เสนอ

ข้อ ๓๘ ผู้คิดที่ไม่ค่อยเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้รับรองผู้คิดแสดงการรับรองโดยวิธีขึ้นรับ

ข้อ ๓๙ การแก้ไขเพิ่มเติมผู้คิดที่บรรจุเข้าระเบียบวาระประชุมแล้ว จะกระทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุม

ผู้เสนอผู้คิดอาจถอนผู้คิดของตนได้ก่อนถึงวันนัดประชุมพิจารณาผู้คิดนั้น แต่ถ้ายถึงวันนัดประชุมแล้ว จะถอนได้ก็ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุม

ข้อ ๔๐ การถอนคำแปรผู้คิด จะกระทำเมื่อใดก็ได้ แต่การรื้อแก้ไขเพิ่มเติมคำแปรผู้คิด จะกระทำได้เฉพาะภายในกำหนดเวลาแปรผู้คิด

ข้อ ๔๑ การถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรอง หรือจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอผู้คิดใด กระทำได้เฉพาะก่อนบรรจุผู้คิดนั้นเข้าระเบียบวาระประชุม

ข้อ ๔๒ ผู้คิดหรือคำแปรผู้คิดใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอผู้คิดหรือผู้แปรผู้คิดไม่รับแจ้งในที่ประชุม หรือในกรณีที่ผู้เสนอผู้คิดหรือผู้แปรผู้คิดไม่อยู่ในที่ประชุม โดยไม่มีผู้รับแจ้งแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย ผู้คิดหรือคำแปรผู้คิดนั้นเป็นอันตกไป

การมอบหมายให้รับแจ้งแทนต้องทำเป็นหนังสือขึ้นต่อประธานสภา



LIRT

ข้อ ๔๑ ผู้คดีตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำผู้คดีซึ่งมีหลักการ เช่นเดียวกับชั้นเสนออีกภายในเก้าสิบวัน เว้นแต่ประธานสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่าพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

หมวด ๔

การอภิปราย

ข้อ ๔๔ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนคือผู้เสนอผู้คดีหรือผู้แปรผู้คดี แต่ถ้าผู้เสนอผู้คดีหรือผู้แปรผู้คดีมีหลายคน ให้ประธานอนุญาตให้อภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

กรรมการซึ่งได้สงวนความเห็น กรรมการผู้รับมอบหมายจากกรรมการซึ่งได้สงวนความเห็น หรือผู้รับมอบหมายจากผู้แปรผู้คดีซึ่งได้สงวนคำแปรผู้คดีไว้ในชั้นกรรมการให้มีฐานะเสมือนเป็นผู้แปรผู้คดีด้วย

ข้อ ๔๕ เมื่อผู้อภิปรายก่อนตามข้อ ๔๔ ได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไปจะต้องเป็นการอภิปรายสัมพันธ์กันระหว่างฝ่ายค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใดไม่มีผู้อภิปราย อีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายย้อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่ค้าน ย่อมกระทำได้โดยไม่ต้องสนับสนุน และมีให้นับเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ ๔๖ ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอผู้คดี ผู้แปรผู้คดี ผู้รับรองผู้คดีหรือผู้รับรองคำแปรผู้คดี และผู้ที่ยังไม่ได้อภิปรายด้วย

ข้อ ๔๗ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากัน อยู่หรือไม่พร้อมเพรียง วนเวียน ช้าชาก หรือช้ากับผู้อื่น และห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่านให้ที่ประชุมฟังโดยไม่จำเป็น

ห้ามมิให้ผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือไหวจายอันไม่สุภาพ ใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใดและห้ามมิให้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์ หรือออกชื่อสมาชิกหรือบุคคลใด ๆ โดยไม่จำเป็น



LIRT

ข้อ ๔๔ ถ้าประธานเห็นว่าผู้ใดอภิปรายพอสมควรแล้ว ประธานจะให้ผู้นั้นหยุดอภิปรายก็ได้ แม้จะมีผู้ดำเนินข้อ ๔๓ ก็ตาม

ข้อ ๔๕ สมาชิกผู้ใดเห็นว่ามีการดำเนินข้อบังคับ อาจยื่นและยกมือขึ้นทันทีระเพื่อแสดงการประท้วง ประธานจะคงให้โอกาสผู้นั้นชี้แจง แล้วให้ประธานวินิจฉัยว่าได้มีการดำเนินข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่ คำวินิจฉัยของประธานดังกล่าวให้เป็นอันเด็ดขาด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ผู้อภิปรายหากถึงถึง เรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหายแก่ผู้นั้น

ข้อ ๕๐ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนได้เมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุม แต่ในกรณีที่มีการประท้วงตามข้อ ๔๔ ให้ประธานวินิจฉัยเสียก่อนว่าได้มีการดำเนินข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่

ข้อ ๕๑ การอภิปรายเป็นชั้นบุคคล เมื่อ

(๑) ไม่มีผู้ใดอภิปราย

(๒) ที่ประชุมลงมติให้บุคคลอภิปราย

(๓) ที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องขึ้นชั้นปรึกษา

ข้อ ๕๒ ในกรณีที่ประธานพิจารณาเห็นว่าผู้ใดอภิปรายเกินพอสมควรแล้ว จะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๕๓ ประธานอาจอนุญาตให้รัฐมนตรีมอบหมายให้บุคคลใด ๆ อภิปรายแทนไม่ว่าการอภิปรายนั้นจะเป็นการแถลงข้อที่ประชุม การตอบข้อซักถามของสมาชิก หรือการกล่าวอย่างอื่น

ข้อ ๕๔ ถ้าประธานให้สัญญาช่วยการ เคารวะคอมหรืออื่นนั้น ให้ผู้ที่กำลังพูดหยุดพูดและนั่งลงทันที และให้ทุกคนนั่งฟังประธาน เว้นแต่ในกรณีอันพระบรมราชโองการหรือกระแสพระราชดำรัส ให้ผู้อยู่ในที่ประชุมยืนฟังตลอดเวลาที่ประธานอ่าน

หมวด ๖

การลงมติ



LIRT

ข้อ ๔๔ ในกรณีที่จะต้องมีมติของสภา ให้ประธานขอให้ประชุมองมนตรี

ข้อ ๔๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร มติของสภาให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก สมาชิกคนหนึ่งมีสิทธิออกเสียงได้หนึ่งคะแนนเสียงข้างมากนั้น ในกรณีความเห็นของที่ประชุมมีสองฝ่าย ให้หมายความถึงจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และในกรณีความเห็นของที่ประชุมมีเกินกว่าสองฝ่ายให้หมายความถึงจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การออกเสียงชี้ขาดจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๔๗ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำเป็นการเปิดเผย แต่เมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าสิบคน ขอให้กระทำเป็นการลับจึงให้ลงคะแนนลับ

ข้อ ๔๘ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ยกมือขึ้นทันทีระ
- (๒) ขึ้นยืน
- (๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นราย

คนตามวิธีที่ประธานกำหนด

- (๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

โดยปกติให้ใช้วิธีตาม (๑) จะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ได้ก็ต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอหรือเมื่อสมาชิกเสนอญัตติและที่ประชุมอนุมัติ หรือเมื่อมีการนับคะแนนเสียงใหม่ตามข้อ ๒๔

การออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) หรือ (๒) นั้น ให้ยกมือหรือขึ้นอยู่ แล้วแต่กรณีจนกว่าเจ้าหน้าที่นับคะแนนเสียงซึ่งขึ้นขึ้นนับคะแนนเสียงนั้นจะโค้งลง

ข้อ ๔๙ การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นควยให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ผู้ไม่เห็นควยให้เขียนเครื่องหมาย X ส่วนผู้



LIART

ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมาย ๐

(๒) ผู้เห็นควยไฟของเขี่ยสีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นควยไฟของเขี่ยสีแดง ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้ของเขี่ยสีขาว

(๓) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การที่จะให้ออกเสียงของคะแนนตาม (๑) หรือ (๒) และวิธีการ ให้เป็นอำนาจของประธานที่จะพิจารณาว่าสมควรหรือไม่เห็นสมควร

ข้อ ๖๐ คำคมการลงมตินั้น ไฟลงมติในผู้ใดผู้ใดก็ตามก่อน แล้วขอเป็นคำคมไปหาผู้ใดคนหนึ่ง แต่ความผิดพลาดในการเรียงลำดับดังกล่าวนี้ไม่เป็นเหตุใหม่ซึ่งใ้คณะกรรมการและนับคะแนนเสร็จแล้วเสียไป

ข้อ ๖๑ ประธานมีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ

ข้อ ๖๒ สมาชิกซึ่งเข้ามาในที่ประชุมระหว่างการออกเสียงลงคะแนน ในกรณีที่ออกเสียงลงคะแนนไปคนเดียว อาจลงคะแนนทางฝ่ายที่ยังนับคะแนนเสียงไม่เสร็จ หรือในกรณีออกเสียงลงคะแนนดับ อาจลงคะแนนใดก่อนประธานสั่งให้นับคะแนนเสียง

ข้อ ๖๓ เมื่อได้มีคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ไฟประธานประกาศมติคือที่ประชุมเห็นดี ถ้าเรื่องใดธรรมดาการปกครองราชการหรือสิ่งซึ่งมีกำหนดไว้ว่า มติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศเลยว่า คะแนนเสียงข้างมากถึงจำนวนที่กำหนดไว้หรือไม่

ข้อ ๖๔ ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้าคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกเสนอญัตติ โดยมิ่สมาชิกรับรอง ไม่นับขอว่าทำสืบคนขอใหม่การนับคะแนนเสียงใหม่ ก็ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่

การนับคะแนนเสียงใหม่ดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้เปลี่ยนวิธีลงคะแนนเป็นวิธีดังกล่าวในข้อ ๕๕ หรือข้อ ๕๔ ซึ่งอยู่ในลำดับถัดไปแล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๕ ญัตติใดไม่มีผู้คัดค้าน ไฟประธานถามที่ประชุมว่า มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น ไฟถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยญัตตินั้น

ความในวรรคหนึ่งมีไฟข้างต้นแก่ญัตติที่เป็นร่างพระราชบัญญัติ หรือเรื่องอื่นใด



LIART

ให้กรรมการปกครองราชอาณาจักรหรืออธิบดีมีอำนาจหน้าที่ที่ประชุมวินิจฉัยโดยการออกเสียงลงคะแนน

หมวด ๘

กระตุ้มถาม

ข้อ ๖๖ การตั้งกระตุ้มถาม ให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาโดยมีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย และให้ระบุด้วยว่า จะให้ตอบทางหนังสือราชกิจจานุเบกษา หรือจะให้ตอบในที่ประชุมสภา

การอ้างข้อเท็จจริงใด ๆ ประกอบกระตุ้มถาม ข้อเท็จจริงนั้นต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ถูกต้องกระตุ้มถามรับรองว่าถูกต้อง แม้จะมีใครยืนยันรับรองไว้ในกระตุ้มถามก็ตาม และถ้าจำเป็นจะต้องมีคำชี้แจงประกอบ ก็ให้ระบุแยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก

คำถาม ข้อเท็จจริงที่อ้าง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบ ต้องไม่ซ้ำซ้อน เว้นเวียนซ้ำซากหรือมีลักษณะเป็นคำของอภิปราย

ข้อ ๖๗ กระตุ้มถามต้องไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเชิงประชด เสียคดีหรือถกถึงใส่ร้าย
- (๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
- (๓) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ
- (๔) เป็นการให้ออกความเห็น
- (๕) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย
- (๖) เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญ
- (๗) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด ๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับการงานใน

หน้าที่ราชการ

ข้อ ๖๘ กระตุ้มถามตามข้อ ๖๗ (๑) นั้น จะตั้งถามขึ้นใหม่ได้เมื่อมีสาระสำคัญต่างกัน หรือพฤติการณ์ในขณะที่มีกระตุ้มถามครั้งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อตั้งกระตุ้มถามครั้งก่อน



LIRT

ข้อ ๖๔ ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือมีเหตุฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในชั้นจะรักษาความปลอดภัยสาธารณะหรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมหรือเสรีภาพของประชาชน อย่างร้ายแรง หรือกระทบกระเทือนต่อสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐมนตรีควรจะต้องรีบชี้แจงหรือดำเนินการโดยพลันนั้น จะตั้งกระทู้ถามคว้นก็ได้

ข้อ ๗๐ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่า กระทู้ใดที่สมาชิกรัฐสภาถามมาเป็นกระทู้ถามตามข้อ ๖๖ ข้อ ๖๗ ข้อ ๖๘ หรือข้อ ๖๔ หรือไม่

ข้อ ๗๑ ให้ประธานสภาจัดส่งกระทู้ถามไปยังรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และโดยปกติให้บรรดาข้าราชการชั้นบริหารประชุมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตั้งออกไป แต่ในกรณีที่เป็นการกระทู้ถามคว้น ให้แจ้งไปทูลเกล้าฯ กำหนดจะให้ผู้ตั้งกระทู้ถามตามเรื่องนั้นในการประชุมครั้งใด การกำหนดเวลาดังกล่าวนี้นี้ ให้ประธานสภาคำนึงถึงความสำคัญของแต่ละการขอและความสนใจของประชาชน ซึ่งควรจะได้ทราบโดยปัจจุบันนั้นเป็นหลักพิจารณา

ข้อ ๗๒ การซักถามกระทู้ถามนั้น ถ้ามีกระทู้ถามคว้น ให้จัดไว้ในลำดับก่อนกระทู้ถามธรรมดา

รัฐมนตรีจะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามก็ได้

ข้อ ๗๓ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามของตนได้

เมื่อถึงระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถาม ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถามหรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้ถือว่าได้ถอนกระทู้ถามนั้น

ข้อ ๗๔ ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ จะให้สมาชิกถามกระทู้ถามได้มากน้อยเท่าใด ให้เป็นอำนาจของประธานที่จะพิจารณาเห็นสมควร

ข้อ ๗๕ กระทู้ถามใดที่รัฐมนตรียังไม่ตอบ ให้เป็นอันระงับไปเมื่อคณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

หมวด ๔

กรรมการ



LIART

ไม่จำกัดจำนวน และให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอ
ชื่อมีจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จำนวนนอกจากนี้ให้ประ
ชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ

ข้อ ๘๕ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า
กึ่งจำนวน จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๘๖ ให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกตั้งประธานและเลขาธิการจากกร
รมาธิการในคณะนั้น ฯ

คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมกิจการใด ๆ ความที่สามของ
หมายได้ และให้นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมของสภามาใช้บังคับโดย
อนุโลม

คณะกรรมการมีอำนาจตั้งกรรมการในคณะเป็นคณะอนุกรรมการ เพื่อ
พิจารณา ปัญหาใด ๆ ตามแก่จะมอบหมายได้

ข้อ ๘๗ เมื่อสภามีมติให้ส่งผู้พิทักษ์หรือเรื่องใดให้คณะกรรมการสามัญพิจารณา
โดยมีใตกำหนดให้คณะกรรมการสามัญคณะใดพิจารณา ให้ประธานสภาพิจารณาสั่ง
ให้ส่งผู้พิทักษ์หรือเรื่องนั้นไปยังคณะกรรมการสามัญประจำภาคใด ๆ ความที่เห็น
สมควร

ข้อ ๘๘ สมาชิก รัฐมนตรีและผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมาย มีสิทธิเข้าฟังการ
ประชุมคณะกรรมการ แต่ในกรณีประชุมลับ ผู้ที่จะเข้าฟังการประชุมใดต้องเป็นผู้ที่
ส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุมและได้รับอนุญาตจากประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๘๙ ภายใต้บังคับข้อ ๘๖ ผู้เสนอญัตติ รัฐมนตรีและผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบ
หมายมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการใดตลอดเรื่อง ส่วนผู้
แปรญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นเฉพาะที่แปรญัตติไว้

การชี้แจงแสดงความคิดเห็นสมควรครั้งหนึ่ง ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติอาจมอบ
หมายเป็นหนังสือให้ผู้รับรองญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตติกระทำแทนได้



ข้อ ๔๔ ให้เลขาธิการรัฐสภาประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมการสมาชิกอาวุโส
สามัญงานเลขาธิการรัฐสภา และนักผู้เสนอผู้คิดหรือผู้แปรญัตติใหม่มาชี้แจงประกอบ
ผู้คิดหรือคำแปรญัตติแล้วครบถ้วน หากเรื่องใดจะก่อให้เกิดข้อสงสัยก็มีเป็นกฎหมายหรือ
เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ต้องแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

ข้อ ๔๕ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายใหม่มาชี้แจงต่อคณะกรรมการสามัญ
จนเวลาออกไปเกินกว่าสามสิบนาทีนับแต่เวลาที่คณะกรรมการได้เริ่มพิจารณาคำแปร
ญัตติใด คำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่คณะกรรมการจะพิจารณาเห็นสมควร
ตอนต้นให้เป็นกรณีพิเศษก่อนเสร็จการพิจารณาเรื่องนั้น

ข้อ ๔๖ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายใหม่ เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการ
ในข้อใด จะสงวนคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๔๗ กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะ
สงวนความเห็นของคนในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๔๘ เมื่อคณะกรรมการได้กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใด
ตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้ว ให้รายงานต่อสภา

ในที่ประชุมสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลงหรือชี้แจงเกี่ยวกับกิจการที่ถูกระ
งับหรือเรื่องที่ใดพิจารณาสอบสวน ในการนี้คณะกรรมการจะมอบหมายให้บุคคล
ใด ๆ แถลงหรือชี้แจงแทนก็ได้

ข้อ ๔๙ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า มีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรีควรทราบหรือ
ควรปฏิบัติ ก็ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้
สภาพิจารณา

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ให้ประธานสภาแจ้ง
ไปยังคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๕๐ ถ้ามีมติของสภาให้คณะกรรมการใดกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวน
เรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด และคณะกรรมการนั้นกระทำกิจการ
หรือพิจารณาสอบสวนจะไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประธานคณะกรรมการจะ



LIART

ต้องรายงานต่อประธานสภาโดยด่วน และให้ประธานสภาชี้แจงต่อสภาเพื่อขอขยาย
เวลาที่ใดกำหนดไว้ สภาอาจมีมติเป็นอย่างอื่นก็ได้สุดแต่จะเห็นสมควร

ข้อ ๔๑ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) คาย
- (๒) ลาออก
- (๓) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม
- (๔) สภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๔๒ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการในวาระของ ให้ประ
ธานคณะกรรมการแจ้งต่อประธานสภาเพื่อขอให้สภาตั้ง

หมวด ๔

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๔๓ ร่างพระราชบัญญัติของแบบเป็นมาตรา และต้องมีมติประกอบด้วย
ไม่กี่

- (๑) พลักรการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
- (๒) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๔๔ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

ข้อ ๔๕ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและ
อนุมัติว่าจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้นหรือไม่

เพื่อประโยชน์แก่การวินิจฉัยดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง สภาจะให้คณะกรรมการ
พิจารณาหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือปัญหาใด ๆ เสียก่อนก็ได้

ข้อ ๔๖ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเป็นผู้เสนอ คณะรัฐมนตรี
จะขอรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไปพิจารณาถ้อยทีสภาจะลงมติรับหลักการก็ได้

ข้อ ๔๗ ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ให้
สภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง



LIRT

ข้อ ๘๘ การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง หรือกรรมาธิการเต็มสภา

ห้ามปกปิดให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง

การพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภาจะกระทำใ้ค้ชเมื่อคณะรัฐมนตรี หรือสมาชิกไม่น้อยกว่าสามสิบคนร้องขอและที่ประชุมอนุมัติ เว้นแต่ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายจะพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภามิได้

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมาธิการเต็มสภานั้น สภาจะตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาบัญชีใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้

ข้อ ๘๙ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งนั้นสภาจะให้คณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้ เว้นแต่ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ต้องให้คณะกรรมการวิสามัญซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นกรรมาธิการโดยตำแหน่งเป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๑๐๐ สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติที่ส่งให้คณะกรรมการพิจารณา ก็ให้เสนอคำแปรญัตติลงพัฒนาเป็นหนังสือขอประธานคณะกรรมการภายในห้าวันนับแต่วันที่สามารถรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น เว้นแต่สภาหรือประธานสภา แล้วแต่กรณีจะได้อำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น

การแปรญัตติ โดยปกติกองแปรเป็นรายมาตรา

ข้อ ๑๐๑ การแปรญัตติที่ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย จะกระทำใ้โดยองค์ราชจ่าย

ข้อ ๑๐๒ ห้ามมิให้แปรญัตติในจำนวนเงินซึ่งมีข้อผูกพัน ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินซึ่งใช้หนี้เงินกู้
- (๒) กองเบี้ยเงินกู้
- (๓) เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

ในกรณีที่มีปัญหาว่ารายจ่ายใ้มีข้อผูกพันเช่นว่านี้หรือไม่ ให้เป็นอำนาจของ



ประธานสภาที่จะวินิจฉัยขาด

ข้อ ๑๐๓ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นโดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งภาษาอังกฤษต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าแก้ไขหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และดำเนินการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับค่าแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนค่าแปรญัตติของผู้แปรญัตติหรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานนั้นด้วย

ข้อ ๑๐๔ เมื่อประธานสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติและรายงานของคณะกรรมการพิจารณาข้อ ๑๐๓ แล้ว ให้เสนอสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๑๐๕ ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเพิ่มเติมสภา ให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุมประกอบกันเป็นคณะกรรมการ และประธานของที่ประชุมมีฐานะเป็นประธานคณะกรรมการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมการเพิ่มเติมสภา เป็นทั้งการพิจารณาชั้นกรรมการ และการพิจารณาของสภาในวาระที่สอง เว้นแต่กรณีที่สมาชิกมารวมกันไปในคราวเดียว

ข้อ ๑๐๖ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วนั้น ให้สภาพิจารณาเริ่มตนด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วเรียงตามลำดับมาตราและให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติสงวนค่าแปรญัตติ หรือที่กรรมการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะตกลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๐๗ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๐๖ จบเรียบร้อยแล้ว สมาชิกอาจเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใหม่ได้ นอกจากข้อความที่เห็นว่ายังรั้งกันอยู่

ข้อ ๑๐๘ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาในลำดับสุดท้ายเป็นวาระที่สาม

ข้อ ๑๐๙ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สาม ให้ที่ประชุมลงมติว่า



LIART

สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายหรือไม่ การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีการอภิปราย

ข้อ ๑๑๐ ในกรณีที่สภาองคมนตรีในวาระที่หนึ่งไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
กิติ หรือองคมนตรีในวาระที่สามว่าไม่สมควรประกาศร่างพระราชบัญญัติใช้เป็นกฎหมายก็
ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

หมวด ๑๐

การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๑๑ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญตามความในรัฐธรรมนูญการ
ปกครองราชอาณาจักรแล้ว ในประธานสภาจักเข้าระเบียบวาระประชุมเป็นเรื่องคว
นหลังจากส่งร่างรัฐธรรมนูญนั้นไปให้สมาชิกไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ข้อ ๑๑๒ การพิจารณาในวาระที่หนึ่ง ให้วินิจฉัยว่าจะรับร่างรัฐธรรมนูญนั้นไว้
พิจารณาหรือไม่

การออกเสียงของคะแนนให้ไว้วิธีเรียกชื่อ และต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยในการ
ที่จะรับร่างรัฐธรรมนูญไว้พิจารณาไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

การประชุมตามความในวรรคหนึ่ง ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่
ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๑๑๓ ในกรณีที่สภาองคมนตรีในวาระที่หนึ่งให้รับร่างรัฐธรรมนูญไว้พิจารณา ให้
สภาพิจารณาในอ่ากัมต่อไปเป็นวาระที่สอง

การพิจารณาในวาระที่สอง ให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมี
จำนวนสมาชิกห้าคนเพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญนั้น

ข้อ ๑๑๔ สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญ ก็ให้เสนอคำแปร
ญัติที่เป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในเวลาที่สภากำหนด

การแปรญัตินี้ โดยปกติต้องแปร เป็นรายมาตรา

ข้อ ๑๑๕ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้เสนอ
ร่างรัฐธรรมนูญนั้นโดยนส่งร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานต่อประธาน



LIRT

สภา รายงานเป็นอย่างน้อยต้องระบุว่า คุ้มหรือไม่คุ้มการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา ๖๒ และดำเนินการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการ เกี่ยวกับความแปรญัตตินั้น เป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการสภา ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ข้อ ๑๑๖ เมื่อประธานสภาได้รับร่างรัฐธรรมนูญและรายงานของคณะกรรมการพิจารณาตามข้อ ๑๑๕ แล้ว ให้เสนอต่อสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่างรัฐธรรมนูญ คำปรารภ และเรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะโดยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่อยู่แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติ หรือที่กรรมการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๑๗ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๑๖ จบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่าง เป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้ สมาชิกอาจเสนอข้อแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อความไม่มิได้ นอกจากข้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่

ข้อ ๑๑๘ เมื่อสภาได้พิจารณาตามข้อ ๑๑๗ เสร็จแล้ว ให้รอเวลาไว้ตามที่รัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรได้กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ ต่อจากนั้นให้สภาพิจารณาต่อไปเป็นวาระที่สาม

การพิจารณาในวาระที่สาม เป็นการลงมติว่าจะให้ความเห็นชอบในการนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยให้ประกาศใช้หรือไม่ การออกเสียงลงคะแนนให้ใช้วิธีเรียกชื่อ และต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

การประชุมตามความในวรรคสอง ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๑๑๙ ในกรณีที่สภาลงมติไม่ให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญให้ประธานสภา



LIRT

แจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบโดยด่วน

หมวด ๑๑

การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย

ข้อ ๑๒๐ ที่ประชุมสภาขอมเป็นທີ່เคารพ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดในที่ประชุม โดยขาดการวะหรือก่อกวนความสงบเรียบร้อยของที่ประชุม

ข้อ ๑๒๑ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ ประธานมีอำนาจเพิกถอน ห้ามปราม ให้ออกคำพูด ห้ามพูดในเรื่องที่ก่าสิ่งมีรึกษากันอยู่ โต้ถ้อว่าขอขมาในที่ประชุม หรือสั่งให้ออกไปจาก ที่ประชุมครั้งนั้นโดยมิหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

ในกรณีที่ประธานสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุม หากผู้นั้นขัดขืน ประธานมีอำนาจ สั่งตำรวจสภาให้นำตัวออกจากสถานที่ประชุม หรือออกไปให้พ้นบริเวณสภา

คำสั่งของประธานตามข้อนี้ ผู้ใดจะโต้แย้งมิได้

ข้อ ๑๒๒ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ที่จะเข้ามาในที่ประชุมสภาหรือบริเวณสภา หรือเข้าฟังการประชุมของสภา ตลอดจน มารยาทของบุคคล เช่นว่านั้น และการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับกิจการประชุมปรึกษาของ สภา ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้

หมวด ๑๒

บทสุดท้าย

ข้อ ๑๒๓ ถ้าประธานขอปรึกษาหรือสมาชิกเสนอผู้ใดโดยมีสมาชิกอื่นร้องไม่ยอม กว่าสามสิบคน ให้สภาให้ข้อบังคับข้อหนึ่งข้อใดเป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี และที่ประ ชุมลงมติเห็นชอบด้วยโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ก็ ให้สภาให้ข้อบังคับนั้นได้

ข้อ ๑๒๔ ในกรณีปัญหาที่จะคงตั้งความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะ วินิจฉัยและเมื่อที่ประชุมได้คงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน



สมาชิกทั้งหมดเป็นประการใดแล้ว ก็ให้ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชั้นโดยเด็ดขาด
การขอให้พินิจประชุมวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง อาจระงับได้โดยประธานขอปรึกษา
หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน

ข้อ ๑๒๕ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของเสนอเป็นญัตติโดยมีสมาชิกรับรอง
ไม่น้อยกว่าห้าสิบคน

การพิจารณาญัตติที่ค้างอยู่ในวาระหนึ่ง ให้วินิจฉัยกันว่าด้วยการพิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติมาไว้บังคับโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๒๖ ภายใต้บังคับข้อ ๑๒๗ ข้อบังคับนี้ไม่กระทบระงับการแก้ไขแก้ไข
เสร็จไปแล้วก่อนในข้อบังคับนี้ ส่วนการแก้ไขแก้ไขค้างอยู่ ให้ดำเนินการต่อไปตาม
ข้อบังคับที่ใช้อยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๒๗ ให้กรรมาธิการในคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภาทุกคณะพ้นจากคำ
แหน่งกรรมาธิการเมื่อมีการตั้งกรรมาธิการสามัญประจำสภาตามข้อ ๗๖ แล้ว

ประกาศ ณ วันที่.....พ.ศ.

พลตรี

(ศิริ สิริโยธิน)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่
(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมาธิการมีอะไรที่จะแจ้งเพิ่มเติม
บ้างหรือไม่

นายทวี แรงขำ (ประธานคณะกรรมการ)

ท่านประธานที่เคารพ



LIRT

คณะกรรมการการชอประหานครวมเรียนเพิ่มเคิมเพียงเล็กน้อย เกี่ยวกับการร่างชอ บังคับฉบับนี้ คณะกรรมาธิการไคอาศัยชอบังคับการประจุมปรักษาของรัฐสภาที่แล้ว ๆ มาหลายฉบับ เป็นมูฐานในการพิจารณาปรักษากร่างขึ้น เป็นชอบังคับฉบับนี้ แคนชอ กรวมเรียนว่า ชอบังคับทาง ๆ นานานั้น ถ้าว่าโดยแท้จริงแล้วชาระที่กำหนคขึ้นหรือ ที่มีชอที่ขึ้นก็ เป็นไปในลักษณะเดียวกัน ติดกันในเรื่องอีกชอขอมางประการความ เจนนาของ สภานั้น ๆ ที่กำหนคขึ้นร่างชอบังคับฉบับที่เสนอชอสภานั้นก็มักจะมีในทำนองนั้น เรน เดียวกัน และโดยที่สภาที่มีความคั้นเคยและจัก เจนคชอบังคับการประจุมปรักษาของ รัฐสภาปี พ.ศ. ๒๔๑๒ เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าร่างชอบังคับที่เสนอชอสภา นั้น ส่วน ใหญ่หรือส่วนมากก็มีชอความและชอกำหนคและการจักรปร่างของชอบังคับ เป็นในทำนอง นั้น หากแคไคปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเคิมโดยที่มีชอกำหนคเพื่อ ให้ชอคชอองกับชอรวมมู การปกครองที่มีชอชอไว้ เช่นในเรื่องของการคอบกระชอ และในเรื่องของการกำหนค วิธีพิจารณากร่างรัฐชอรวมมูที่จะเสนอชอสภา ก็ไคกร่างขึ้นในร่างชอบังคับนี้ นอกจาก นั้นคณะกรรมการก็ไคพยายามที่จะกำหนคและมีชอที่ชอบังคับนี้ไคนำเอาวิธีปฏิบัติใน รัฐสภาต่างประเทศ ที่เห็นว่าเหมาะสมและสมควรเพื่อที่จะกระทำไคในรัฐสภาเมือง ไทย มากำหนคขึ้นเพื่อเป็นแบบอย่างในสภาชอ ๆ ไป และไคพยายามปรับปรุงแก้ไข ดยคำชานวนที่คิดว่าจะมีปัญหาที่สมาชิกราชจะไมเข้าใจให้ชัด เจนยิ่งขึ้น แคมนกระนั้น ก็จะไม่ละเอียชอความที่มีปัญหาเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว จึงหวังว่าหานครวมมาธิการชอที่จะตั้ง ขึ้นใหม่คงจะไคยกมูหาขึ้นพิจารณาจักรการให้เป็นที่ เรียบร้อยควบ

พานประธานที่เคารท คณะกรรมาธิการคิดว่าร่างชอบังคับฉบับที่เสนอชอ สภา นี้ คงมีไรร่างที่ดีที่สุด แคสภานี้อาจจะถือเป็นร่างสำหรับค้ำเป็นกรพิจารณาชอไคค ออย่างคัพสมควร จึงหวังว่าบรรคานสมาชิกรชจะคุดมูมีประชชการดี และไคเห็น กิจการทางประเทศ จะไคชวยกันไปพิจารณาและแปรชอคคคณะกรรมการที่สภา ตั้งขึ้น เพื่อให้ชอบังคับนี้สมมูรณเพื่อประสิทธิภาชของการประจุมแห่งสภาไคคไค

นายมารุค มุนนาค พานประธานที่เคารท กอนอนดมเห็นควบในหลักการ และชอชอพระคุดพานกรรมาธิการทุกพานที่คุดสำกร่างกับควบความเห็นคเห็นมและ



หมาย และไม่เป็นที่เอื้ออำนวยแก่ประชาชน เพราะ พ.ศ. ๒๔๘๕ จนถึงปัจจุบันนี้งาน
 รัฐสภาส่วนใหญ่ที่นำเสนอนายคืองานกระทู้เกือบจะทั้งสิ้น แล้วถ้าเราจะพิจารณาชัด
 บ้างล่ะมันจะเห็นว่าจุดอ่อนของสภานักำลึงจะดำเนินงานไปในรูปเดิม คือใช้ของบังคับเบิก
 โอกาสให้คนตามใจคนกระทู้ แค่มักจะปิดประตูงานซึ่งเป็นหัวใจของสภา นี่ตามปกติ
 แล้วก็มักจะเป็นที่นิยม เพราะคนไทยส่วนมากก็ชอบพูดอยู่แล้ว การตั้งกระทู้ส่วนใหญ่
 ก็เป็นของง่าย บางทีก็เป็นความคิดชั่วแค้น บางครั้งก็โคยขึ้นมาจากหนังสือพิมพ์ แว
 เคียวบ้าง จากใครบ้าง ก็มาตามกระทู้ น้อยคนนักที่จะถามกระทู้แบบในสภานี้ คือมี
 ลักษณะศึกษาหาพื้นฐานก่อนจะถามกระทู้ เพราะฉะนั้นกระทู้ทั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๕ ถึง
 ปัจจุบัน ถ้าศึกษาทางด้านการเมือง โดยเฉพาะจะเห็นว่าส่วนใหญ่ไร้สาระ ผิดสถานที่
 ผิดเทศ ผิดเวลา และบางครั้งข้อมูลก็ผิด โดยนิยมตั้งกระทู้กันในสภา ตั้งแต่ที่มานับ
 ๔๐ ปี เรามักควากระทู้ใหม่ไปหมด และในปี พ.ศ. ๒๔๘๕ จนถึงปัจจุบันก็มีเรื่องกระทู้
 เป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นทำให้ประชาชนเข้าใจผิดว่า ในสภานี้มักจะเป็นนิยมคนปากกล้า
 คำคารม มีนักกฎหมายหลายท่านเป็นส่วนใหญ่ บางทีก็สนุกสนานไป บางครั้งก็รู้อีก
 สมเพช และบางครั้งกระทู้ยังใช้เหมือนเครื่องก่อกวน เป็นเครื่องหาประโยชน์ใส่ตัว ทำ
 ให้มันปั่น ในระยะ ๔๐ ปีนี้ เพราะกระทู้อย่างเคียว ที่ใหม่เก่าใหม่กระทู้มาก จึงมี
 รัฐประหารถึง ๑๖ ครั้ง เพราะคนทนเรื่องกระทู้ไม่ได้ แต่ขอบังคับฉบับนี้ คุกถ่าย ๆ
 กับว่า การตั้งกระทู้เป็นของดี การพูดมากเป็นของดีที่ควรสนับสนุน แต่งานหลักของ
 รัฐสภาหลักก็คือกันทำให้ฝ่ายากเข้า การส่งเสริมนี้ เมื่อก่อนท่านสมาชิกคนที่แล้วได้พูดมา
 แล้ว เป็นคนว่าผู้รับรองชู้คดี เคียว ๒ คนในปี ๒๔๗๒ เคียวนี้ใช้ ๕ คน เสนอกฎ
 หมายใช้ ๑๕ คน เคียวนี้ใช้ ๑๐ คน แล้วที่แปลดก็คือกฎหมายรัฐธรรมนูญใช้คนเดียว
 ๑๐ คน แค่นี้ขอบังคับใช้ถึง ๔๐ คน รุ้สึกว่าขอบังคับนี้จะสำคัญกว่ารัฐธรรมนูญเสียอีก
 ถ้าเป็นอย่างนี้เราจะแปลว่าอย่างไร เราก็แปลโคยแต่เพียงว่า โดยกฎอันนี้เราพช
 ยามจะเห็นพนักในการตั้งกระทู้เป็นส่วนใหญ่ ส่วนงานซึ่งเป็นหลักการที่เราควรจะ
 ปรับปรุงตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๕ โดยขอบังคับนี้ก็รู้สึกโคยโคยใจสนใจนัก คือเรามีกระบน
 ว่า สภารุ่นก่อนนี้มีการพูดมากแล้วก็ทำงานน้อย เพราะฉะนั้นสภารุ่นนี้ควรที่จะพูดแต่ขอ



ทำงานใหม่ และควรจะเป็นสภาคว่ำอย่างว่ารัฐสภานั้นทำงานอย่างไร

หนึ่ง รัฐบาลนั้นก็ผ่านฝ่ายเลือกสมาชิกสภาหนึ่ง เพราะฉะนั้นควรจะทำหน้าที่เป็นคว่ำอย่างว่า การทำหน้าที่รัฐสภาที่ถูกคว่ำเป็นอย่างไร อย่าให้สภากรุ่นหลังเราว่าใครว่าทำหน้าที่ไม่ถูกของ เราควรที่จะเซต (set) ควรจะตั้งเป็นหลักการว่า รัฐสภาที่ถูกคว่ำนั้นทำงานกันอย่างไร หัวใจรัฐสภานั้นควรจะทำอย่างไรบ้าง เพื่อให้ประชาชนเราชื่นชมและที่สำคัญที่สุด ซ้อมบังคับโดยหลักการใหญ่แล้วจะยึดถือหลักการรัฐสภาโดยทั่วไปของนานาชาติ เพราะข้อบังคับนี้ยึดถือหลักการของการเสริมสร้าง จึงอยู่รัฐสภาอาจจะเสนอ หน้าที่ของสมาชิกก็ควรจะมีสนุนรัฐบาล แต่การสนุนรัฐบาลนี้มีอยู่สองอย่าง คือสนุนเพื่อเสนอสนองหรือสนุนเพื่อเสริมสร้างซึ่งกันและกัน รู้สึกว่าข้อบังคับนี้มีการสะท้อนถึงเจตนารมณ์ของอารยธรรมเก่า ๆ อยู่นาน ก็คิดว่าถูกของที่สุดจะคว่ำสนุนและเสนอสนองผู้บังคับบัญชา แต่ในสมัยใหม่ที่ถูกคว่ำแล้วก็คว่ำสนุนเพื่อเสริมสร้างผู้บังคับบัญชาให้ยิ่งใหญ่ขึ้น เพราะฉะนั้นเรื่องนี้เป็นเรื่องที่รัฐสภาควรจะมีใจว่า ฟังก์ชันที่เป็นประโยชน์เสริมสร้างและเป็นประโยชน์แก่คนรุ่นหลัง และโดยหลักการธรรมชาติโดยทั่วไปในการเสริมสร้างแล้ว คนกลุ่มน้อยเท่านั้นที่เป็นคนเสริมสร้าง คนกลุ่มใหญ่เป็นคนพิจารณา หลักการธรรมชาตินี้ ถ้าเราศึกษาในทุกวิชาการ เราจะเห็นว่า คนส่วนน้อยเป็นคนวิวัฒน์ ถ้าเราศึกษาศึกษาคนส่วนน้อยวิวัฒน์ ก็เท่ากับเราศึกษาศึกษาซึ่งเรียกว่าไมเนอร์ไรท์ แอนด์เมเจอร์ไรท์ (minority right and majority rule) เพราะถ้าศึกษาศึกษา ข้อบังคับก็ยึดถือหลักการวิวัฒน์เสริมสร้างของคนส่วนน้อยเสียแล้ว คนกลุ่มใหญ่จะเอาอะไรพิจารณา เมื่อเราพิจารณาครั้งนั้นแล้ว จะเห็นว่าข้อบังคับส่วนใหญ่ นอกจากจะเป็นการกีดกันหรือของสมาชิกแล้วจึงจะไม่เป็นข้อคิดเห็นสภาหนึ่ง ซึ่งควรจะทำเป็นคว่ำอย่างแก่สภากรุ่นหลัง ๆ ต่อไป และจะไม่เป็นข้อคิดเห็นฝ่ายบริหารทั้งสิ้น เพราะสภานั้นเป็นสภาเดียว ถ้าถูกคว่ำก็เรียกว่าระบอบพรรคเดียว ควรจะร่วมกันทำงาน กรรมการก็ทำ หรือถูกอย่างคนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีความรักมีความสนใจอยากจะไปศึกษาก็ร่วมกันไปศึกษา แล้วก็มาเสนอให้สภาพิจารณา ก็จะเป็นประโยชน์ เมื่อรัฐบาลได้ฟังความเห็นทั้งสองด้านแล้ว มีความคิด



LIRT

อย่างไรก็จะคิดค้นเห็นข้อมูลที่กระจางแจ่มทุก ๆ ด้าน แทนที่จะคัดค้านหรือจะเสนออะไรทั้งสิ้น เมื่อใครขอมูลเตรียมพร้อมทั้งที่มีผู้เสนอและทราบดีถึงข้อดีในสภาแล้ว คณะรัฐบาลอยากจะทำอย่างไร คิดค้นใจก็ง่าย ก็ออกไปมาทอนหลังว่าเขาทำอะไร ผมก็คิดว่าคงจะเป็นปัญหา

และอีกข้อหนึ่ง การจัดตั้งเป็นกลุ่มใหญ่เพื่อให้การสนับสนุน นี้เท่าเทียมกับการเสริมสร้างการแตกแยกในรัฐสภา สภาบางอย่างพูดแล้วว่าเป็นสภาเดียว และเป็นพรรคเดียว ถ้าจะคิดหาคนสนับสนุนเป็นจำนวนมากมาย ก็เท่ากับเป็นการหาพรรค หากพวกเขามาจัดสรร และจะถือเรื่องแพะเรื่องแกะเป็นของสำคัญยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นถ้ามีคนส่วนน้อยและกลุ่มน้อย ก็จะถือว่าเป็นของธรรมดา ไม่มีการแพ้ไม่มีการชนะ เรื่องปัญหาการหาหน้าตาคนไทย ซึ่งเป็นเรื่องใหญ่อยู่แล้ว ถ้ามาจับตมเป็นตั้ง ๑๐-๒๐ คนก็จะเป็นเรื่องใหญ่ยิ่งขึ้น และโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว กรรมการที่คัดค้านน้อย คณะเกินไป แต่ละคณะมีคณมากเกินไป ผมอยากให้เห็นว่า กรรมการควรจะมีความมากกว่านี้ และจำนวนสมาชิกในกรรมการมีน้อยกว่านี้ เพราะฉะนั้นโดยหลักการดังกล่าวผมคิดว่าสภานี้ควรจะเปลี่ยนสภาคือขงชาติประชาชนเห็นว่า การทำงานที่เป็นหัวใจของนิติบัญญัตินั้นควรจะหาอย่างไร ไม่ใช่แค่สนับสนุนเพื่อที่จะเสนอของซึ่งทำให้ผู้ใหญ่เอ็งเอง เราควรจะสนับสนุนเสริมสร้างใหญ่โตยิ่งขึ้น ถ้าหากรัฐสภาเกิดความนิสือเคิมทอดอก ๔๐ ปีโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงสักที ไม่ทำงานที่เป็นหัวใจของรัฐสภา ผมก็คิดว่ารัฐสภาไทยยังอีกนานกว่าจะเจริญได้ เพราะฉะนั้นเรื่องการแปรญัตติเพื่อส่วนรวมในเรื่องนี้ ผมคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญ เรื่องหลักการนี้ก็ควรจะรับ เพราะโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ผมคิดว่าที่จะพิจารณา ควรจะพิจารณาหลักการในหมวด ๔ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจของสภา ผมขอเสนอไว้คือที่ประชุมครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผมขอเรียนแจ้งเพื่อความเข้าใจว่าร่างข้อบังคับที่เสนอมานี้เป็นร่างของบังคับที่คณะกรรมการได้รับมอบหมายยกวางมาให้ชกนี้พิจารณา ซึ่งในหลักการแล้ว ในขั้นต้นเมื่อเสนอมาในหลักการ ดีเพื่อจะให้สภานิติพิจารณาว่าควรจะรับหลักการหรือไม่ เมื่อมีการรับหลักการแล้ว จะคงตั้งกรรมา



LIRT

การสามัญขึ้นอีกชุดหนึ่ง รับไปพิจารณาในวาระที่ ๒ ต่อไป เพราะฉะนั้นการที่จะรับไว้พิจารณาในวาระที่ ๒ นั้น สมาชิกก็ชอบที่จะแปรญัตติในข้อมั่งคัมต่าง ๆ อย่างที่ได้อภิปรายมาได้ เพราะฉะนั้นมติการรายละเอียดเราไปแปรญัตติได้ แต่ว่าในหลักการบางอย่างที่สมาชิกอภิปรายมานั้น ก็สมควรที่จะตั้งเป็นข้อสังเกตุ เพื่อให้ผู้ทำหน้าที่กรรมาธิการต่อไปพิจารณาและไต่ถุกถิก เพราะฉะนั้นการอภิปรายก็ควรจะเป็นไปในทำนองที่ว่า ตั้งข้อสังเกตุสำหรับผู้ที่ไปเป็นกรรมาธิการประการหนึ่ง ตั้งข้อสังเกตุในการที่จะให้เพื่อนสมาชิกรับกันแปรญัตติให้เกิดอุปสรรคประการหนึ่ง ผมขอเรียนข้อความเข้าใจไว้ด้วย

นายชุน กาญจนประกร : ท่านประธานที่เคารพ กระทบมติพิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านกรรมาธิการก็ไต่ทำงานมามาก แต่ก็มีอยู่หลายอย่างหลายประการที่มีท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้อภิปรายไปแล้ว กระทบจะไม่ขอซ้ำอีกละ แต่จะขอเรียนย้ำให้เห็นความสำคัญของข้อมั่งคัมการประชุมสภาว่า เป็นเครื่องมือที่สำคัญจะให้สมาชิกทั้งหมดนี้ได้ปฏิบัติงานได้คามปณิธานที่ตั้งไว้หรือความที่ไต่ปญญาตนไว้ เพราะฉะนั้นจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก สำหรับรายละเอียดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจะแปรญัตติก็นต่อไปนั้น กระทบจะไม่ขออภิปรายในที่นี้ เพื่อที่จะสงวนเวลาของสภาเอาไว้ แต่กระทบมีข้อสังเกตุอยู่บางอย่างที่ใครจะขอเรียนในที่ประชุมนี้ก็ถือว่า

ประการที่ ๑ ในการที่เราจะพยายามคามคนเก่าหรือที่คนรุ่นเก่าทำเอาไว้เสมอไปนั้น ก็ไม่ว่าจะถูกเสมอไป ฉะนั้นก็ใครที่จะขอเรียนข้อสังเกตุและรอยกศิวอย่างให้เห็น เช่นข้อมั่งคัมชื่อว่า "การประชุมปรึกษาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ" นั้น กระทบเห็นว่า "ประชุม" กับ "ปรึกษา" แปลความก็อย่างเดียวกัน น่าจะทำให้สั้นได้ว่า "ข้อมั่งคัมการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

หลักการประการที่ ๒ ซึ่งกระทบใครขอเสนอเป็นข้อสังเกตุว่า สมาชิกทุกคนที่อยู่ในที่ประชุมนี้ ก่อนที่จะปฏิบัติหน้าที่ ต้องทำการปญญาตนว่า จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ของประชาชาติและประชาชน นะครับ แค่นักลลที่สำคัญที่สุดคนหนึ่งในสภานี้ซึ่งช่วยให้สภาว่าเป็นงานไปไต่กัน ก็คือท่านเฮาวิชาการ



LIRT

รัฐสภา และเมื่อกระดุมสามลูกของมิ่งคัมภ์ทั้งหมดแล้ว หรืออาจจะมีปรากฏอยู่ในพื่น ในกฎหมายอื่นอย่างไรไม่ทราบ ก็ปรากฏว่าอ่านไปแล้ว สภาของเราไม่มีเลขานุการ เพราะฉะนั้นกระดุมจึงมีความเห็นว่าน่าจะเขียนไว้ในข้อ ๔ หรือในที่ใดสักแห่งหนึ่ง ว่าให้เลขาธิการรัฐสภาซึ่งเป็นชื่อโดยตำแหน่งตามกฎหมายนั้น ทำหน้าที่เป็นเลขานุการของที่ประชุมสภานี้ด้วย และให้มีอำนาจหน้าที่ดังที่ระบุเอาไว้ในข้อ ๔ และนอกจากนั้นโดยที่กระดุมได้กราบเรียนแล้วว่า ท่านเลขาธิการรัฐสภามีความสำคัญอย่างที่สุดคนหนึ่ง ในการดำเนินการประชุมของเรา และช่วยประสานสภาในการอื่น ๆ อีกหลายอย่างหลายประการ กระดุมจึงคิดว่า เราน่าจะได้พิจารณากำหนดหลักการลงไปว่า เป็นการสมควรหรือไม่ที่จะให้ท่านเลขาธิการรัฐสภา ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นเลขานุการของสภานี้ โดยปริยายคนหนึ่ง กระดุมขอฝากเอาไว้ให้นั้นแหละครับ

ในประการที่ ๑ ที่กระดุมอยากขอเสนอเป็นข้อสังเกต ก็คือว่า การออกเกียรติบัตรก็ออกก็ออก หรือ ออกอะไรของสมาชิกในที่ประชุมนี้ ความที่มีท่านสมาชิกของท่านได้อภิปรายไปแล้วนั้น กระดุมใครที่จะขอเรียนเป็นข้อสังเกตว่า กระดุมก็รู้สึกจะเห็นด้วยอย่างที่ท่านได้กล่าวมาแล้ว โดยที่กระดุมจะขอยกตัวอย่างให้เห็นว่า แม่นักประสานสภา อันเป็นที่เคารพของเราซึ่งเราคัดเลือกขึ้นนี้ พอเลือกเสร็จแล้วก็นำความขึ้นกราบบังคมทูล และก็จะม้วนม้วนนั้นครับ น่าจะมีอะไรออกไปอีกสักเล็กน้อยว่า พระมหากษัตริย์มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง แล้วก็นำไปให้สภานี้ทราบ กระดุมว่าจะเป็นการถูกต้องกว่า ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นั้นมีอีกและครับ กระดุมขอสงวนเอาไว้ไปแปรญัตติ เพื่อสงวนเวลา ขอพระคุณครับ

นายนาท ศันพิรุฬห์ : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระดุมจะเพียงขอสงวนข้อสังเกต สำหรับหมวด ๔ เรื่องกรรมาธิการนั้น กระดุมเห็นด้วยในหลักการซึ่งได้เพิ่มจำนวนคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาขึ้นจากเดิม แต่กระดุมใครขอเสนอให้พิจารณาหลักการเพิ่มเติมอีก ๒ ประการ ซึ่งก็คือคล้ายคลึงกับที่ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้พูดมาแล้ว ก็คือว่า



LIRT

๑. จำนวนกรรมการคณะละ ๑๘ คนนั้น รู้ดีกว่าคนสร้างจะมากเกินไปไม่สะดวกต่อการที่จะทำงานให้ไต่ถ้อย จึงเห็นควรให้คงไว้คณะละ ๑๑ คนตามเดิม
๒. ส่วนจำนวนคณะกรรมการนั้น เห็นควรเพิ่มขึ้นอีกอีกหลายคณะ และที่น่าจะจัดใหม่ขึ้นโดยทันทีก็คือ คณะกรรมการสภาพแวดล้อม ทั้งเหตุผลที่กระผมจะได้นำกรามเขียนต่อไป

เรื่องคณะกรรมการสามัญประจำสภานี้ กระผมเห็นว่า เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำงานของสภา เพราะจะเป็นเครื่องมือของสภาที่จะใช้ศึกษาปัญหาต่าง ๆ เพื่อถกแถลงและเสนอแนะต่อรัฐบาล คณะกรรมการก็คือจัดกรอในการทำงานของฝ่ายบริหาร ที่แล้ว ๆ มา บทบาทของท่านสมาชิกส่วนใหญ่ก็จะเป็นแค่การตั้งกระทู้ถาม ซึ่งเมื่อได้รับคำตอบแล้ว บทบาทนั้นอันสิ้นสุดลง จึงหาให้มีส่วนร่วมสร้างสรรค์อย่างจริงจังแก่ประการใดไม่ ดังนั้นหากจะเปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละท่านได้เป็นกรรมการในสภารุ่นที่ตนถนัดแล้ว ก็จะทำให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีบทบาทในทางสร้างสรรค์มากขึ้นและสามารถพิสูจน์ให้ประชาชนทั่วไปเห็นได้ว่า สภาซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรับผิดชอบและรู้จักขอบเขต สิทธิหน้าที่ของตนเป็นอย่างดีนั้น ก็สามารถที่จะนำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติในด้านสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่จำเป็นต้องเป็นสภาที่ไว้วางใจ ประกอบไปด้วยสมาชิกเจ้าถ้อยหมอลมความ ดังเช่นสมาชิกผู้หนึ่งได้กล่าวมาแล้ว และเมื่อประชาชนเกิดมีศรัทธาเชื่อมั่นในสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ความดีก็ย่อมจะเป็นของรัฐบาลซึ่งเป็นผู้พิจารณาตัดสินเลือกตัวบุคคลและจัดตั้งสภาขึ้นนั่นเองอย่างใดของสังคม ซึ่งส่วนเรื่องคณะกรรมการสภาพแวดล้อมนั้น กระผมคิดว่าควรที่จะจัดให้มีขึ้นทันที เพราะมีเหตุความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมซึ่งประเทศเรากำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน เป็นปัญหาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนทุกคน และนับวันจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นโดยลำดับ หากไม่มีการแก้ไขเสียแต่เนิ่น ๆ ปัญหาเหล่านี้ได้แก่ปัญหาประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัญหาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอันมีอยู่จำกัด เช่น ป่าไม้ ทรัพยากรน้ำจืด ปัญหาการขาดแคลนที่อยู่



ขอประทานปฏิเสธโดยเด็ดขาดว่า มิได้มีเจตนาเช่นนั้น ที่ได้เพิ่มจำนวนขึ้นเช่นนั้น ได้มีการพิจารณากันในที่ประชุมกรรมาธิการว่า มีคนในสภานิติบัญญัติมีสมาชิกเป็นจำนวนถึง ๒๕๔ คน มากกว่าสภาและสภาที่แล้วมา เพราะฉะนั้นจำนวนผู้ที่ปฏิบัติภารกิจในเรื่องต่าง ๆ ก็ควรจะไคร้ขยายเพิ่มขึ้นในปัญหาเรื่องจำนวนผู้รับรองมีก็อยู่ในลักษณะที่ว่า ควรจะเพิ่มขึ้นเพื่อให้หลายคนได้ช่วยกันทำงาน เพื่อให้หลายคนได้มีส่วนร่วมในกิจการที่สมาชิกได้ปฏิบัติ ฉะนั้นความคิดของคณะกรรมาธิการเพียงแต่เพื่อให้หลายคนได้ช่วยกันทำงาน ไม่ใช่เป็นการคัดสิทธิ นี่เป็นประการสำคัญที่ได้มีการพิจารณา แต่จะมากน้อยเท่าไรนั้น ท่านสมาชิกอาจจะเสนอแปรญัตติได้ ถ้าเห็นว่าสองเท่าอย่างที่ว่ามากไป จะเพิ่มสักเท่าไรหรือไม่เพิ่มเลย ก็ย่อมเป็นเรื่องและเป็นสิทธิของท่านสมาชิกที่จะแปรญัตติ เพราะในการดำเนินการใด ๆ ในรัฐสภานั้น ในระบอบนี้เราย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน นี่เพียงแต่เป็นความคิดเห็นของคณะกรรมาธิการที่ได้ดำเนินการมาเสนอต่อสภา

ในประการที่ ๒ ที่สมาชิกบางท่านได้เสนอว่า จำนวนกรรมาธิการ ๑๕ ท่านนั้นมากเกินไป ควรจะลดลงไป เพื่อให้การประชุมกรรมาธิการทำงานได้รวดเร็วขึ้น นี้ก็เหตุผลนี้เกี่ยวกับที่ทราบเรียนต่อสภาที่ว่า สมาชิกสภานี้มีจำนวนมาก ก็อยากจะได้พบพรรคสมาชิกซึ่งโคหรงพระกรุณาไปรศเกล้า ๆ แคงคังขึ้นมาจากอยู่ทรงภูมิปัญญาในสาขาต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมกัน ช่วยกันในการกรรมาธิการให้มากยิ่งขึ้น นี้ก็เป็นความเห็นของคณะกรรมาธิการซึ่งได้เขียนจำนวนกรรมาธิการจาก ๑๑ เป็น ๑๕ นี้เป็นความเห็นของคณะกรรมาธิการที่ได้ร่างขึ้นเสนอต่อสภา ส่วนปัญหาเรื่องกรรมาธิการสามัญที่ท่านผู้มิได้พูดได้พูดถึงกล่าวข้างถึงเมื่อสักครู่ นั้น ความจริงก็ก็เป็นด้วยความปรารถนาดีที่จะได้เห็นกิจการของประเทศไทย ได้ดำเนินการไปโดยเห็นแก่เหตุการณ์ แต่ปัญหานั้นส่วนใหญ่อยู่ที่รัฐบาล ในการบริหารที่จะพึงพิจารณาในชั้นฝ่ายบริหารมากกว่า ส่วนในรัฐสภานั้นเป็นรัฐสภาที่มีรักษาพิจารณากฎหมาย โดยเฉพาะสภานี้เป็นสภานิติบัญญัติ ก็ควรจะมีส่วนสอดคล้องของความเป็นเมื่อมีเรื่องมีราวมาว่าโดยแท้จริงแล้วปัญหาเรื่องสภาแนวกล้อมคั่งที่เวลานี้ถ้าจะพึงมีก็คงจะมีแน่ในลักษณะของกรรมาธิการ



LI RT

วิสามัญที่สภานี้ยอมจะแต่งตั้งขึ้นได้ คงเป็นในลักษณะเช่นนั้น แต่ว่าถ้าจะตั้งเป็น
 กรรมการวิสามัญแล้ว รู้สึกว่าอาจจะไม่เหมาะสม เพราะเหตุว่าถ้าในเบื้องต้นของ
 งานคงต้องทำอะไรสักอย่างแล้ว ก็กิจการเหล่านั้นหรือเรื่องเหล่านั้นมีสภากฎหมายอยู่ในกรรมา
 ธิการวิสามัญต่าง ๆ ที่ตั้งไว้ เช่นกรรมาธิการสาธารณสุข กรรมาธิการสาธารณสุขโลก
 เป็นปัญหาเหล่านั้นทั้งนั้น ที่ในบางประเทศเขามีกรรมาธิการในลักษณะสภาพแวดล้อม
 นั้น เป็นเรื่องที่ในประเทศนั้น ยกตัวอย่าง เช่น สหรัฐอเมริกา เป็นต้น มีกฎหมาย
 ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมกว่า ๑๐๐ ฉบับ สภานี้จึงได้ตั้งกรรมาธิการเพื่อพิจารณา
 ในปัญหาเรื่องสภาพแวดล้อม นี้ว่าจะเป็นการวิสามัญหรือวิสามัญ ท่านผู้มี
 เกียรติยศก็จะทราบ เพราะฉะนั้นปัญหาที่จะมีกรรมาธิการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมนั้นไม่
 ใช่อุปสรรคในการที่จะมีได้ แต่ถ้าจะตั้งมีแล้ว เมื่อมีความจำเป็นอันสมควรก็ยอมจะมี
 ขึ้นในลักษณะของกรรมาธิการวิสามัญ ไม่ได้ขัดข้องมีกั้มขวางเช่นนั้น นี่ก็ใครขอ
 ประธาน แต่ความคิดความเห็นของท่านทั้งหลายนั้นก็ยอมเป็นไปโดยปรารถนาดี ซึ่งถ้า
 หากยังมีความคิดเช่นนั้นและมีความเห็นดังที่กล่าวทุกท่านแล้ว ก็ยอมที่จะแปรญัตติ
 เพื่อให้ข้อบังคับนี้เป็นข้อบังคับที่มีประสิทธิภาพ และเป็นข้อบังคับที่ไพศาลจำเป็น
 การประชุมโดยได้ผลเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติสืบไป

นายพันธุ ๗ ฉวาง : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
 กระผมขอฝากข้อสังเกตบางประการ เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการประชุมปรึกษา
 ที่คณะกรรมาธิการโดยร่างมา ก่อนอันกระผมขอขอบพระคุณ และรู้สึกประหลัดใจใน
 ความใจกว้างของท่านประธานกรรมาธิการ ที่จะยินยอมฟังข้อเสนอแนะบางประการ
 ที่จะเพิ่มเติม

ข้อสังเกตข้อที่ ๑ ก็คือ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติตามหมวด ๔ ข้อ ๕๖ นั้น
 ได้กำหนดไว้ว่า หากสมาชิกจะเสนอร่างพระราชบัญญัติใดก็ตามจะรับขึ้นไว้
 พิจารณาอนุมัติได้ แต่การรับไปพิจารณานั้น มิได้กำหนดว่าจะต้องส่งกลับคืนมาในระยะ
 เวลาใด เรื่องนี้อาจจะทำให้เห็นเจตนารมณ์ไปได้หลายประการด้วยกัน กระผมจึง
 ขอฝากข้อสังเกตไว้ว่า ควรที่จะได้กำหนดระยะเวลาของการส่งเรื่องคืนมาสู่สภา



LIART

ข้อตั้งเอกข้อที่ ๒ ก็คือ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติหลายท่านก็กล่าวไปในทำนองเดียวกัน ซึ่งกระผมก็เห็นด้วยว่า การพิทักษ์หลักใหม่สมาชิกมีรอง เป็นจำนวนมากขึ้นนั้น จริงอยู่อาจจะเป็นไปได้ตามที่ท่านประธานกรรมาธิการบอกไว้ เนื่องจากเรามีจำนวนของสมาชิกเพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องเพิ่มจำนวนผู้รับรอง แต่การเพิ่มเช่นนี้ไม่ใช่จ่ายคั้ง เบนการเพิ่มแบบคำนวณ เพราะว่าหากกระผมโค้งงอแก่การประชุมปรึกษาของสภานั้นแล้วก็เห็นว่า แม้เมื่อใช้จำนวนเท่าเดิม คือ ๒ หรือ ๔ หรือ ๑๔ ในกรณีที่รับรองการแปรญัตติและการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ก็จำเป็นไม่ได้ด้วยดีพอสมควร เพราะฉะนั้นการที่จะเพิ่มจำนวนนั้นไม่น่าจะให้ออไปในด้านที่จะเป็นการรวมกันทำงาน แต่ตรงกันข้าม เป็นการที่จะทำให้การเสนอใด ๆ ยิ่งยากขึ้นกว่าเดิมเพราะจะต้องเสียเวลารวมรวมผู้ที่จะต้องรับรองมากขึ้นกว่าเดิมเป็นสองสามเท่าด้วยกัน อันนี้กระผมก็ขอฝากเป็นข้อตั้งเอก

ข้อตั้งเอกข้อที่ ๓ ก็คือ เกี่ยวกับจำนวนดังกล่าวนี้ ถึงแม้ว่าสมาชิกสภามีจำนวนมากขึ้นก็ดี การที่จะไปเพิ่มจำนวนในคณะกรรมการนั้น มิได้หมายความว่า เป็นการช่วยกันทำงาน แต่เป็นการเรียกว่าโคไปรวมกลุ่มกันในจำนวนกลุ่มเท่าเดิม ซึ่งกระผมไม่คิดว่าจะเป็นการที่จะแก้ไขสภาพเหตุการณ์ได้อย่างพันหวงที่ ตรงกันข้ามในฐานะที่เรามีสมาชิกสภาเพิ่มมากขึ้น นั่นที่เราจะมีกลุ่มทำงานในคณะกรรมการมากขึ้นก็ว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านหนึ่งก็เสนอไว้ว่า เราจะช่วยกันทำงานได้อย่างกว้างขวางและตรงตามเหตุการณ์เป็นอันมาก

ท้ายที่สุด กระผมขอเสนอว่าในฐานะที่สภานี้ตั้งขึ้นโดยรัฐสภา ถือได้ว่าเป็นสภาที่ไม่มีการพรรค จะมีก็แต่ผู้ซึ่งรัฐสภาเห็นในความเหมาะสม ทั้งโดยตำแหน่งหน้าที่และคุณวุฒิและสิ่งที่เราทุกคนได้ปฏิบัติมาแล้วและตามที่พระมหากษัตริย์ได้ทรงมีพระราชดำริมาแล้ว กระผมคิดว่าทุกคนสำนึกในหน้าที่ที่จะปฏิบัติเพื่อผลคือประเทศชาติ ในอันที่จะเสนอข้อคิดเห็น และผลงานในการที่จะออกมาในรูปของญัตติและพระราชบัญญัติ นั่นที่จะเปิดโอกาสให้ ผมจะเรียกว่าทุก ๆ ท่านได้เสนอความคิดเห็นได้ไว้อย่าง ลิเบอรัล (liberal) หรือเป็นกลาง หรืออย่างกว้างขวาง ส่วนผู้ที่วินิจฉัยเพื่อความ



LIRT

เหมาะสมนั้น ก็คือสภาพหรือกรรมาธิการ กระผมคิดว่าโดยสรุปแล้ว อยากจะขอให้ยื่น
จำนวนผู้รับรองในทุกประการไว้ตามเดิม กับขอให้กำหนดระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรี
จะส่งเรื่องคืนมาสู่สภา ขอขอบคุณ

พันเอก สงศ เกษะนันท์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขออภัยที่จะต้อง
กลับมาอีกครึ่งหนึ่ง คือเมื่อตอนที่กระผมรู้สึกว่าจะกล่าวด้วยคำบางอย่างออกไป เกี่ยวกับ
จำนวนของผู้รับรอนั้น ดูเหมือนจะเพิ่มขึ้น ไม่ใช่ออก ฉะนั้นกระผมขอแก้ไขด้วยคำ
อันนี้ด้วย และขอขอบพระคุณคณะกรรมการ ทั้ง ๆ ที่ผู้ว่ากระผมทุกปีก็ ก็อุทิศให้แก่
ทอมสันของโคโยตี

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ

นายถิณูจน์ นาลาคี : ท่านประธานที่เคารพ ผมจะไม่มีปัญหาอะไร
ยักยอกสำหรับวันนี้ เพราะคิดว่าข้อบังคับก็เป็นข้อบังคับที่เราคงไปแปรรูปคดีต่าง ๆ
ไว้ในคณะกรรมการวิสามัญก็คงจะตั้งขึ้นหลังจากการประชุมนี้ ผมเป็นห่วงอยู่คนหนึ่ง
ก็คือว่า ผมโคโยตีมาขอบังคับแล้วก็พบว่ายังมีข้อโหว่สองสามประการที่มีความจำเป็น
จะต้องเพิ่มจำนวนข้อเข้าในข้อบังคับนั้น ทั้งนี้ไปคดีปัญหาที่สภานิติบัญญัติไว้เมื่อวันที่
พฤหัสที่ที่แล้วว่า ไม่ให้สมาชิกมีสิทธิที่จะเสนอปรญัตติเป็นการเพิ่มมาตรา ก็คงอนุ
โม คือเพิ่มข้อในที่นี้ ทั้งนี้ผมอยากจะขอกราบเรียนท่านประธาน ขอหารือข้อที่
ประชุมว่า ผมขออนุญาตข้อที่ประชุมล่วงหน้าไว้ว่าจะขอปรญัตติเพิ่มจำนวนข้อเข้า
ในข้อบังคับที่สภากำลังจะรับหลักการไปนั้นจะโคโยตีโม ขออนุญาตล่วงหน้า

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : โคโยตี ในเรื่องข้อบังคับโคโยตี อันนี้ไม่มีภารกิจ
เพราะเรื่องการร่างระเบียบข้อบังคับซึ่งยกขึ้นใหม่ จะเพิ่มเติมอย่างไรก็ตาม

นายसानนท์ สายสว่าง : ท่านประธานที่เคารพ ผมขอรบกวนเวลาสักนิด
หน่อยครับ เมื่อก่อนท่านสมาชิกผู้ที่เกี่ยวข้องก็ไปรายชื่อไปยื่นถึง พ.ศ. ๒๕๓๔ ว่าอาศัย
ไรสาระ ผมอยากวิงวอน อะไรที่ผ่านไปแล้วก็ผ่านไป เราทำก็อย่างที่ที่ อย่าง
ท่านว่าถูกแล้วครับ ที่เราห้ามที่เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติก็เยอะครับ ไม่ใช่ไร
เสียทั้งหมดครับ แล้วเขาก็ไม่มีโอกาสจะมาโต้เถียงกับท่านครับ ผมขอฝากไว้ด้วยครับ



LIPT

ข้อนี้ การอภิปรายขอเข้าให้ไปกระทบทกระเพี้ยน ที่ว่านี้ต้องการความสามัคคีครับ

พันเอก อาภัสhek คงสว่าง : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผมก้มรับ
ว่า ข้อบังคับนี้ไม่เหมือนกับข้อบังคับแล้ว ๆ มา เพราะว่าเรามีการเพิ่มหมวด ๑๐
ขึ้นมา หมวด ๑๐ นี้เป็นการพิจารณาว่าร่างรัฐธรรมนูญ ผมยังไม่เข้าใจในเหตุผลของ
คณะกรรมการพิจารณา จึงอยากขอความละเอียดควยว่า ในการพิจารณาว่าร่างรัฐธรรมนูญ
นั้น เหตุใดจึงกำหนดให้สมาชิกทั้ง ๑๕ เปอร์เซ็นต์ คือสามในสี่เป็นองค์ประชุม
แล้วก็จะรับหลักการหรือไม่รับหลักการ เอาทั้งสองในสาม ซึ่งถ้ามีความมีสมาชิก ๑๐๐
คน ๑๕ คนมาประชุมจึงจะเป็นองค์ประชุม ก็เป็นอย่างที่ท่านเห็น ๆ กันอยู่ว่าหนึ่งก็
ร่างอนุมัติในข้อ ๖๖ ใน ๑๕ จึงจะถือว่าร่างรัฐธรรมนูญนี้ผ่านหรือไม่ผ่าน กฎ
หมายรัฐธรรมนูญนี้ ผมเห็นว่าเป็นกฎหมายสำคัญ จะสำคัญยิ่งกว่าพระราชบัญญัติงบประมาณ
เสียอีก ถ้าเกิดร่างไม่ผ่านขึ้นมา ก็กระทบทกระเพี้ยนถึงฐานะรัฐบาลควย ผมจึง
ไม่เข้าใจในจำนวนตัวเลขที่กำหนด อยากจะขอให้คณะกรรมการร่างข้อบังคับได้
ไปรักษ้างคับควยครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญกรรมการครับ

นายทวี แรงขำ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ ปัญหาที่
ท่านสมาชิกยกขึ้นถามนั้น เป็นปัญหาที่มีกำหนดในรัฐธรรมนูญการปกครองว่าสภานี้จะต้อง
ดำเนินการอย่างไร เมื่อรัฐบาลได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมา เพราะฉะนั้นในข้อบังคับ
นี้จึงมียึดเข้ากับข้อบังคับเดิม ซึ่งไม่มีปัญหาเรื่องร่างรัฐธรรมนูญ ข้อบังคับนี้จะคงกำ
หนดเรื่องวิธปฏิบัติในการดำเนินการพิจารณาว่าร่างรัฐธรรมนูญโดยที่รัฐธรรมนูญการปกครอง
กำหนดไว้เช่นนั้น เป็นการร่างขึ้นเพื่อในสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญการปกครอง ส่วนปัญหา
ที่ว่าทำไมจึงกำหนดมาอย่างนั้น ขอกราบเรียนว่าในรัฐธรรมนูญการปกครองมีข้อกำหนด
ไว้เช่นนั้นในปัญหาเรื่องการลงมติว่าจะต้องมีจำนวนเท่านี้เท่านั้น ส่วนในการที่เป็น
องค์ประชุมนั้น คณะกรรมการได้มาคำนึงดูว่า ปัญหาเรื่องการพิจารณาว่าร่างรัฐธรรมนูญ
นั้น เป็นปัญหาสำคัญยิ่ง เพราะฉะนั้นจำนวนสมาชิกที่มาเป็นองค์ประชุมนี้ ควรจะมี
จำนวนมากพอสมควร ที่จะได้ช่วยกันพิจารณาว่าร่างรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญการปกครอง



LIRT

กำหนดไว้ ส่วนจำนวนสมาชิกที่จะให้มีจำนวนเท่าใดนั้น คณะกรรมาธิการมีความเห็นว่าควรเป็นเท่าที่ได้เสนอไว้ในร่างข้อบังคับนี้ ส่วนถ้าหากว่าท่านสมาชิกยังเห็นว่ามากเกินไป โดยเฉพาะปัญหาเรื่องของงบประมาณ อาจที่จะแปรญัตติก่อนออกของไปก็ ส่วนปัญหาเรื่องที่เป็นมติที่จะใช้ร่างรัฐธรรมนูญเป็นรัฐธรรมนูญต่อไปหรือไม่ เป็นเรื่องปัญหาที่กำหนดไว้ในธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรโดยเด็ดขาดแล้ว

นายไพจิตร เอศวทิวัด : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผมไม่มีข้อสังเกต ความมีข้อสงสัยซึ่งอยากจะขอความกรุณาให้ท่านกรรมาธิการให้ความชี้แจง ก็ข้อ ๑๐๑ ในการแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้น กำหนดไว้ว่า แปรญัตติได้ โดยการลดรายจ่าย อันที่กระผมจะเรียนถามว่า หมายความว่าอย่างไร เราจะเพิ่มรายจ่ายไปหรือไม่ เพิ่มขอความไปหรือไม่ เพิ่มบางงบโดยขอบางงบเพื่อไปขอคงเดิมไปหรือไม่ หรือเพิ่มเฉพาะบางงบ หักบางงบออกไปเลย เพื่อให้ของงบประมาณออกไปหรือไม่ ถ้าหากว่าท่านเขียนไว้ว่าลดรายจ่ายของขี้เกียจ นี้รู้สึกว่าอาจจะเพิ่มไม่ได้อันนี้ขอความกรุณาชี้แจงด้วยครับ ขอขอบคุณ

นายसानนท์ สายสุวาจ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ในการที่ข้อบังคับบัญญัติไว้เช่นนั้น เกี่ยวโยงกับกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ แล้วอีกอย่างหนึ่งการบริหารประเทศชาติในการจัดงบประมาณเป็นหน้าที่ของรัฐบาล รัฐบาลจัดหมวดหมู่และการตั้งงบประมาณรายจ่ายมานั้น หน้าที่สมาชิกจะให้แปรไปก็เพิ่มทั้งลดด้วย ความวุ่นวายก็จะเกิดขึ้น แล้วอีกอย่างหนึ่งมีคนโหมายหรือมีคนแค้นเศรษฐกิจหรือมีคนแค้นที่รัฐบาลได้วางไว้ และการที่ให้ออกไป หมายความว่าเมื่อจะเพิ่มเพิ่มเพื่อไปหรือเห็นว่าภาวะไม่เหมาะสม หรือเห็นว่าสูงเกินไป ไฟตัดไฟได้ แต่การเพิ่มนั้นเป็นการที่ไปเพิ่มภาระให้แก่รัฐ ถ้าเราให้เพิ่มได้ รัฐไม่สามารลดจะบางงบประมาณรายไปมาได้ ก็จะเป็นการบังคับให้ทำในสิ่งที่ทำไม่ได้ แล้วก็จะยากที่จะให้เพิ่มอะไร ทำอะไรมา ซึ่งเป็นเงินอีกหลายพันล้าน รัฐทำไม่ได้ เพราะไม่มีรายได้ แล้วรายจ่ายแปรติดต่อกัน เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานนั้นให้เรียบร้อย แล้วก็วงไว้ แล้วก็เร็ว แล้วไม่เพียงพอ เพราะฉะนั้นที่เป็นแบบที่ปฏิบัติกันมาก เพื่อประโยชน์ในการบริหารประเทศและ



ให้เป็นไปตามหลักวิธีการงบประมาณ เพราะเหตุว่าการงบประมาณของแผ่นดินนั้นไม่
 ใ้มีแค่จ่ายอย่างเดียว ต้องมีการหารายได้ด้วย แล้วเท่าที่แล้ว ๆ มาตรการพยายาม
 จะหารายได้ ก็เกือบจะปิดหีบไม่คอยลง มีกฎหมายจากเงินกู้ภายในและภายนอกประ
 เภศบ้าง เงินคงคลังบ้าง ถ้าจะเปิดโอกาสให้สมาชิกแปรเพิ่มกันได้ ยาวไปถึงหลัก
 ใหญ่เลย เพราะฉะนั้นสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จึงให้แปรในคำที่ระบอเท่านั้นครับ แปร
 เพิ่มไม่ได้ แปรหมวด หมู่ ก็เปลี่ยนแค่หมวดใดหมวดนั้นเป็นไปตามรายลำดับของ
 มาตราในพระราชบัญญัติงบประมาณนั้นครับ

นายไพจิตร เชื้อหวิฑูร : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผมขอขอบคุณ
 ท่านสมาชิกที่โคกรณาสูงชันมาซึ่งแรง แต่กระผมก็ยังไม่เข้าใจอยู่ที่ คือการเพิ่ม
 ไม้โคกหมายความว่าอาจจะเพิ่มไปอีกหลาย ๆ พันล้าน เพื่ออนุมัติให้รัฐบาล
 ว่าไม่รู้อะไรไปหาเงินมาจากไหน แต่การเปลี่ยนแปลงข้อนั้น กระผมคิดว่าเป็นเรื่อง
 สำคัญ ยกตัวอย่าง ถ้าหากว่าท่านสมาชิกเห็นว่าในงบประมาณปีใดปีหนึ่งนั้นเราโค
 กัดของงบประมาณการศึกษามากเกินไป เราอยากจะทำอะไรก็ตามที่เพิ่มเติม หรือว่า
 เพิ่มขึ้นมาบ้าง แต่ในขณะที่เรากำลังจะไปในทางด้านการสร้างเรื่องมาก
 เกินไป เรือรอสักมีสองปีก็โค การศึกษารอไม้โค เราก็ว่าที่จะมีสิทธิที่จะเสนอ
 รัฐบาลท่านว่า ขอให้เพิ่มการศึกษาศึกษา เรือรอสักมีโคหรือไม้โคที่คิดค้นขึ้น
 สุกท้ายก็คือคณะรัฐมนตรี อันนี้เป็นแค่เพียงขอออกความเห็นเพื่อเสริมสร้าง ไม้
 สมาชิกทุกท่านมาถามแล้ว เรื่องเสริมสร้างนี้ กระผมขอถามจะขออย่า กระผมเชื่อเหลือ
 เกินว่า สมาชิกส่วนใหญ่ในพื้นที่มีความปรารถนาดี ต้องการจะเสริมสร้างไม้โคจะไป
 แบ่งอำนาจ ไม้โคจะไปบอกวน ไม้โคจะไปเพิ่มที่หนึ่งหลาย ๆ พันล้าน ให้ท่าน
 ไม้โคงบประมาณรายจ่ายที่จะเป็นไปโคเพียงแต่ว่าอยากจะทำอะไร ไม้โคเหมาะสมยิ่ง
 ขึ้น แล้วท่านจะเอาหรือไม่เอาที่สุดแล้วแต่ท่าน เพราะว่าอำนาจการบริหารนั้นอยู่ที่
 คณะรัฐมนตรี ขอขอบคุณครับ

นายทวี แรงขำ (ประธานคณะกรรมาธิการ)
 ขอประหาณเวียนเพิ่มเติมนักเล็กน้อยเกี่ยวกับปัญหาเรื่องนี้

ท่านประธานที่เคารพ
 ความจริงปัญหาเรื่องนี้



LIPT

นายसानนท์ สายสว่าง : กระผมเห็นว่าสัก ๑๕ คน ก็จะไม่เหมาะสม
ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีผู้เสนอจำนวน ๑๕ คน จะมีท่านผู้ใด
มีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มี ถือว่าที่ประชุมมีมติให้ส่งร่าง
ข้อบังคับนี้ไปยังคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณา มีจำนวน ๑๕ คน โปรดเสนอ
รายชื่อครับ

นายพรหม สุทรสุขุมภ์ : ผมขอเสนอ นายทวี แกรงอำ ท่านผู้ใดเห็นด้วย
โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

นายไพฑาย อมาคยกุล : ผมขอเสนอ นายวิฑูร จักกะพาก ท่านผู้ใดเห็น
ด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

นายसानนท์ สายสว่าง : ผมขอเสนอ นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ ท่านผู้ใด
เห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

นายสุวิษ ทัศนเศรษฐ : ผมขอเสนอ พลโท ไรที นิรันดร์วิจิที ท่านผู้ใด
เห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

พันเอก กมล ศิริทรรค์ทอง : ผมขอเสนอ พลโท สมิง ไคสังกะ ท่านผู้ใด
เห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

นายसानนท์ สายสว่าง : ผมขอเสนอ นายฉั่วละอ่อน มุนนาค ท่านผู้ใด



LIRT

เห็นด้วย โปรครัมรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

พลโท เจริญชัย จารุวัศศรี : ยมขอเสนอ นายสนานนท์ สายสว่าง ท่าน
ผู้ใดเห็นด้วย โปรครัมรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

นายเพทาย อมาคยกุล : ยมขอเสนอ นายสุวิรัช พันธเศรษฐ ท่านผู้ใด
เห็นด้วย โปรครัมรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล : ยมขอเสนอ นายมยุร วิเศษกุล ท่านผู้ใดเห็น
ด้วย โปรครัมรอง

(ไม่มีสมาชิกรับรอง)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีสมาชิกรับรอง

พลอากาศตรี บัญชา เมฆวิชัย : ยมขอเสนอ นายประหยด เอี่ยมกือ
ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรครัมรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

นายวิสิทวงศ์ ณ ป้อมเพชร : ยมขอเสนอ พลโท ประจวบ สุนทรางกูร
ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรครัมรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

นายฉัตรเรือง มุขนาก : ยมขอเสนอ พลโท ธาตุ อังศุโชติ ท่านผู้ใด
เห็นด้วย โปรครัมรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

พลโท ทร ชนะภูมิ : ยมขอเสนอ พลตำรวจโท เขื่อน ประภาวดี ท่าน
ผู้ใดเห็นด้วย โปรครัมรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

พลโท เจริญชัย จารุวัศศรี : ยมขอเสนอ นายสงวน รุฒิจูฑา ท่านผู้ใด



LIART

เห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

นายเพทาย ฆมาคยกุล : อนุมัติเสนอ นายบุญย์ เจริญไชย หัวหน้าผู้เฝ้าเห็น
ด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

นายมนัส ปิติวงษ์ : อนุมัติเสนอ พลโท ทร ชนะภูมิ หัวหน้าผู้เฝ้าเห็นด้วย
โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : จะมีหัวหน้าผู้เฝ้าเห็นอภิปรายหรือไม่ครบ

(ไม่มีสมาชิกเสนอชื่อผู้เฝ้าเห็น)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มี เป็นอันว่าครบ ๑๕ คนแล้ว ซึ่ง
ท่านเลขาธิการรัฐสภาจะได้อ่านรายชื่อ

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : รายชื่อคณะกรรมการ
วิสามัญพิจารณาร่างข้อมติการประชุมปรึกษาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๑๕ คน คือ
๑. นายทวี แรงขำ ๒. นายวิหุร จักกะหาญ ๓. นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ ๔.
พลโท โชติ หิรัณย์วัฑฒิก ๕. พลโท สมิง ไทลังคะ ๖. นายอัครเดช บุญมาก
๗. นายสนั่น หายสว่าง ๘. นายสุวิทย์ พันธเศรษฐ ๙. นายประสิทธิ์ เชื้อหมึก
๑๐. พลโท ประจวบ สุนทรางกูร ๑๑. พลโท ชาญ อังสุโรติ ๑๒. พลตำรวจโท
เชื้อน ประภาวดี ๑๓. นายสงวน วุฒิชูญา ๑๔. นายบุญย์ เจริญไชย ๑๕. พลโท
ทร ชนะภูมิ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กำหนดประชุมที่ภายในกี่วัน

นายเพทาย ฆมาคยกุล : อนุมัติเสนอประชุมที่ภายใน ๑๕ วัน

(มีสมาชิกรับรอง)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีผู้เสนอประชุมที่ภายใน ๑๕ วัน จะมี
หัวหน้าผู้เฝ้าเห็นเป็นอย่างไร



LIRT

๓๔๒

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มี เป็นอันว่าให้ประกาศภายใน
๑๕ วัน

สำหรับวันนี้หมดกระเบียบวาระแล้ว ขอเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๒๐ นาฬิกา



Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

- พล.ท. สมบูรณ์ วิจิทราวุธ
- นายสมภพ จันทร์ประภา
- พล.อ.ท. ชู สุทธิโชคิ
- พล.ท.อ. สุธรรม วรวิเชียรวงษ์
- นายพรหม ชูศรีสุคนธ์
- นายประสิทธิ์ ศรีสุชาก
- พล.ท. พิรัชญ์ ศิริวัฒน์
- พล.ร.ท. ธนธิ บุญประจักษ์ ร.น.
- พล.ค. แสง ณะสุนทร

ผู้กรรายงาน

- อุคม . พลอยสังวาลย์
- ธัญญา บุญรุ่งค
- สินธุ์ชัย หรือสุกัญช
- จำรงค์ ใจขอนแก่น
- โฉมเฉลา อิศุลากร
- ฉันทนา ขวนปฐม
- เปรมจิต บุญทอง
- พิลาศ จารุณี
- สมศรี ใจขอนแก่น
- สมชาย คาวอุดม
- ภูษรงค์ เอกบุตร
- ประเสริฐ ปันอิน
- รัชฎี ธนธิโชคิ
- กัลยา ชำนาญศิลป์

ตรวจแล้ว วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒

สภาบริบรองในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๐

สุรัชชัย จิทรภณิก

หัวหน้าแผนกรายงานการประชุม

ไพโรจน์ อัมพรประภา
หัวหน้ากองการประชุม

พล.อ. สงวน คำวงษา
รองเลขาธิการรัฐสภา

ประสิทธิ์ ศรีสุชาก
เลขาธิการรัฐสภา

พล.ท. ศ. อธิวิชัยน

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ



ข้อ ๗๖ สมาชิกตั้งคณะกรรมการเพื่อให้กระทำกิจการหรือพิจารณา
เรื่องใด ๆ อันอยู่ในงานของสภา โดยจะกำหนดให้เป็นคณะกรรมการ
คณะกรรมการวิสามัญก็ได้

คณะกรรมการสามัญประกอบด้วยบุคคลซึ่งสภาเลือกตั้งจากสมาชิกของ
นั้น ส่วนคณะกรรมการวิสามัญจะเลือกตั้งจากบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิก

คณะกรรมการดังกล่าว อาจเชิญบุคคลใด ๆ มาถืองข้อเท็จจริง
แสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือเรื่องที่พิจารณาอยู่นั้นได้ โดยให้ทำ
สื่อลงลายมือชื่อประธานคณะกรรมการ หรือกรรมการคนหนึ่ง

ข้อ ๗๗ โทสภาตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาขึ้นสิบเอ็ดคณะ
ประกอบด้วยกรรมการมีจำนวนสิบเก้าคน คือ

(๑) คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์

(๒) คณะกรรมการการคมนาคม

(๓) คณะกรรมการการต่างประเทศ

(๔) คณะกรรมการการทหาร

(๕) คณะกรรมการการปกครอง

(๖) คณะกรรมการการวัฒนธรรมและสังคม

(๗) คณะกรรมการการศึกษา

(๘) คณะกรรมการการเศรษฐกิจ

(๙) คณะกรรมการการสาธารณสุข

(๑๐) คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

(๑๑) คณะกรรมการพิจารณาเปิดเบาะรายงานการประชุมลับ

หากมีความจำเป็น จะตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะอื่นเพิ่มขึ้น
เมื่อใดก็ได้

สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญได้ไม่เกินสองคณะ

ข้อ ๗๘ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อได้โดย



LIRT

อาศัยและสาธารณูปโภค มีปัญหาสละถอนจากการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมอัน
สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมลง เช่น ดินหุ่ด น้ำเสีย อากาศเป็นพิษ การจราจร
ชยะท่วมเมือง เป็นต้น ปัญหาสภาพแวดล้อมนี้มีปัญหาเอกเทศ แต่เป็นป
ลักษณะยึดโยง และมีความสัมพันธ์กันอย่างสัมพันธ์ซ้อน การศึกษาพิจารณาจึงต้อง
ความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษ ดังนั้นหากจะมอบเรื่องเหล่านี้ให้คณะกรรมการ
เป็นผู้พิจารณาปฏิบัติ หรือจะจัดตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาเป็นครั้ง
ก็จะไม่ได้ผลเท่าที่ควร เพราะจะเป็นการมองปัญหาในวงแคบและขาดความค
จึงเห็นควรมิให้คณะกรรมการสามัญประจำสภา ควบคุมสภาพแวดล้อมขึ้นอีก
สรุปก็คือ กระทบใคร เสนอข้อสั่งแก่ให้สภาพิจารณาหลักการ ๓ ข้อด้วยกัน คือ

๑. ให้ลดจำนวนกรรมการในคณะองจาก ๑๘ คน เป็น ๑๑ คน
เดิม เพื่อความสะดวกในการทำงาน

๒. ให้เพิ่มจำนวนคณะกรรมการสามัญประจำสภาขึ้นอีก เพื่อให้สมาชิก
บทบาทในการสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น โดยเป็นกรรมการในสาขาที่ตนถนัด ทั้งนี้
คณะกรรมการต่าง ๆ เป็นจักรกลในการทำงานที่มีประสิทธิภาพของฝ่ายนิติบัญญัติ

๓. ให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญประจำสภาควบคุมสภาพแวดล้อมขึ้นทันที
เป็นเรื่องเร่งด่วนที่มีความสำคัญยิ่งต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทุกคน

พันเอก พงศ์ เกษะนันท์ : ท่านประธานที่เคารพ กระทบขอให้คณะ
มาธิการยกร่างข้อบังคับกรรมาธิการฯ แจ้งถึงเหตุผลว่า ทำไมจึงไ้ลดจำนวนผู้สนับสนุน
ที่ท่านสมาชิกจะเสนอเกี่ยวกับการปฏิบัติ หรือร่างพระราชบัญญัติก็ตาม

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เพิ่มจำนวน เชิญกรรมการด้วย
นายทวี แรงขำ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานที่

กระทบขอประธานชี้แจงเกี่ยวกับที่ท่านผู้มีเกียรติหลายท่านได้เสนอเป็นข้อสั่งแก่
ความคิดเห็นในท่านองนั้น

ในการแรก ใครขอประธานทราบเรียนว่า ท่านผู้มีเกียรติบุคคลแรกที่
ข้อที่ประชุมนี้ การกำหนดจำนวนผู้รับรองเป็นการคัดเลือกสมาชิกนั้น คณะกรรมาธิการ

